

ES-SYSTEM

ZAŁĄCZNIK NR 1

SPRAWOZDANIA FINANSOWE

DO

**SKONSOLIDOWANEGO RAPORTU ROCZNEGO
RS
ZA 2012 ROK**

SPORZĄDZONE WEDŁUG

**MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

Kraków, dnia 19 marca 2013.

Spis treści

1	WPROWADZENIE	4
1.1	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
1.1.1	Informacje ogólne o Emitencie:	4
1.1.2	Informacje o Grupie Kapitałowej	5
1.1.3	Podstawowe informacje o jednostkach zależnych	5
1.1.4	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	6
1.1.5	Wybrane dane finansowe przeliczone na euro	6
1.1.6	Wybrane dane finansowe	7
1.2	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	7
1.2.1	Zasady konsolidacji	8
1.2.2	Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	8
1.2.3	Rzeczowe aktywa trwałe	8
1.2.4	Prawo użytkowania wieczystego gruntów	9
1.2.5	Wartości niematerialne	10
1.2.6	Leasing	10
1.2.7	Aktywa finansowe	11
1.2.8	Instrumenty pochodne	11
1.2.9	Zapasy	11
1.2.10	Należności i rozliczenia międzyokresowe	12
1.2.11	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12
1.2.12	Kapitał własny	12
1.2.13	Zobowiązania finansowe	12
1.2.14	Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	12
1.2.15	Rezerwy	13
1.2.16	Utrata wartości	13
1.2.17	Przychody	14
1.2.18	Opodatkowanie	14
1.2.19	Dotacje państwowe	14
1.2.20	Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	14
1.2.21	Polityka Zarządzania Ryzykiem	15
2	INFORMACJE FINANSOWE SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSR I MSSF	17
2.1	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	17
2.2	SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	18
2.3	SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	19
2.4	SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	20
2.5	NOTY UZUPEŁNIAJĄCE	22
2.5.1	Nota 1 Środki trwałe (wg grup rodzajowych)	22
2.5.2	Nota 2 Prawo wieczystego użytkowania gruntu	24
2.5.3	Nota 3 Wartości niematerialne i prawne	24
2.5.4	Nota 4 Długoterminowe aktywa finansowe	26
2.5.5	Nota 5 Zapasy	27
2.5.6	Nota 6 Należności i rozliczenia międzyokresowe	28
2.5.7	Nota 7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	29
2.5.8	Nota 8 Kapitał własny	30
2.5.9	Nota 9 Kapitały rezerwowe, zapasowe i kapitały z aktualizacji wycen	32
2.5.10	Nota 10 Rezerwy	33
2.5.11	Nota 11 Kredyty i pożyczki	34
2.5.12	Nota 12 Leasing operacyjny	35
2.5.13	Nota 13 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	36
2.5.14	Nota 14 Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego	36
2.5.15	Nota 15 Przychody z tytułu sprzedaży produktów, towarów i materiałów	36
2.5.16	Nota 16 Przychody z tytułu sprzedaży produktów, towarów i materiałów – struktura geograficzna	37
2.5.17	Nota 17 Koszty rodzajowe	37
2.5.18	Nota 18 Pozostałe przychody	37
2.5.19	Nota 19 Pozostałe koszty	38
2.5.20	Nota 20 Przychody finansowe	38
2.5.21	Nota 21 Koszty finansowe	39
2.5.22	Nota 22 Podatek dochodowy	39
2.5.23	Nota 23 Zysk na akcję	41
2.5.24	Nota 24 Niepewność kontynuacji działalności	41
2.5.25	Nota 25 Transakcje z podmiotami powiązanymi	42
2.5.26	Nota 26 Inwestycje w jednostkach zależnych	42
2.5.27	Nota 27 Instrumenty finansowe	43
2.5.28	Nota 28 Ryzyka	44
2.5.29	Nota 29 Informacje dotyczące segmentów działalności	48
2.5.30	Nota 30 Należności i zobowiązania warunkowe	50
2.5.31	Nota 31 Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym	50

2.5.32	Nota 32. Informacje o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń osobom Kluczowej Kadry Zarządzającej Emitenta	50
2.5.33	Polityka dywidend	51
2.5.34	Postępowania sądowe i arbitrażowe	51
2.5.35	Znaczące zmiany w sytuacji finansowej, ekonomicznej Emitenta	53

1 WPROWADZENIE

1.1 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

1.1.1 Informacje ogólne o Emitencie:

- Nazwa i siedziba:
ES-SYSTEM SPÓŁKA AKCYJNA
- Adres siedziby
30-701 Kraków, ul. Przemysłowa 2
- Główny telefon
+48 12 656-36-33
- Numer telefaksu
+48 12 656-36-49
- Adres poczty elektronicznej
essystem@essystem.pl
- Strona internetowa
www.essystem.pl
- Wskazanie sądu rejestrowego i numeru rejestru:
Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000113760
- Przedmiot działalności:
Podstawowy zakres działalności Grupy Kapitałowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) odpowiada symbolom 4690 Z (do 31.12.2009 r 51.90 Z) Pozostała sprzedaż hurtowa oraz 2740 Z (do 31.12.2009 r 31.50 Z) Produkcja sprzętu i lamp elektrycznych
- Czas trwania Emitenta oraz spółek z Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM:
Nieoznaczony
- Skład osobowy Zarządu Emitenta do dnia 08.05.2012 r.:

Prezes Zarządu - Bogusław Pilszczek
Wiceprezes Zarządu ds. finansowych - Leszek Ciupiński
Wiceprezes Zarządu ds. marketingu - Jacek Wysocki
Członek Zarządu - Dyrektor Marketingu - Tomasz Budzyński
Członek Zarządu - Paweł Orkisz
- Skład osobowy Zarządu Emitenta od dnia 09.05.2012 r. do 31.08.2012 r.

Prezes Zarządu - Bogusław Pilszczek
Wiceprezes Zarządu ds. finansowych - Leszek Ciupiński
Członek Zarządu - Mirosław Butryn
Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Marketingu - Tomasz Budzyński
- Skład osobowy Zarządu Emitenta od dnia 01.09.2012 r. do dnia 26.09.2012 r.

Prezes Zarządu – Romuald Wojtkowiak
Wiceprezes Zarządu ds. finansowych - Leszek Ciupiński
Członek Zarządu - Mirosław Butryn
Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Marketingu - Tomasz Budzyński
- Skład osobowy Zarządu Emitenta od dnia 27.09.2012 r.

Prezes Zarządu – Romuald Wojtkowiak
Wiceprezes Zarządu ds. finansowych - Leszek Ciupiński

Członek Zarządu - Mirosław Butryn

Od dnia 6 lutego 2013 r., na mocy Uchwały Rady Nadzorczej ES-SYSTEM S.A., Pan Mirosław Butryn pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu.

- Skład osobowy Rady Nadzorczej Emitenta do dnia 08.05.2012 r.:

Przewodniczący Rady Nadzorczej - Bożena Ciupińska
Członek Rady Nadzorczej - Radosław Wojciechowski
Członek Rady Nadzorczej - Jerzy Burdzy
Członek Rady Nadzorczej - Arkadiusz Chojnacki
Członek Rady Nadzorczej - Rafał Maciejewicz

- Skład osobowy Rady Nadzorczej Emitenta od dnia 09.05.2012 r.:

Przewodniczący Rady Nadzorczej - Bożena Ciupińska
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej - Rafał Maciejewicz
Sekretarz Rady Nadzorczej - Radosław Wojciechowski
Członek Rady Nadzorczej - Jerzy Burdzy
Członek Rady Nadzorczej - Arkadiusz Chojnacki
Członek Rady Nadzorczej - Jacek Wysocki

1.1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień 31.12.2012 r. i 31.12.2011 r. jednostka dominująca objęła konsolidacją następujące jednostki zależne:

- ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o.
- ES-SYSTEM Scandinavia AB
- ES-SYSTEM Rzeszów Spółka z o.o.
- ES-SYSTEM NT Spółka z o.o.

1.1.3 Podstawowe informacje o jednostkach zależnych

a) nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o.
b) siedziba	Wilkasy, ul. Olsztyńska 2
c) sąd rejestrowy	spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000015579
d) przedmiot działalności	produkcja opraw oświetleniowych
e) charakter dominacji	spółka zależna
f) zastosowana metoda konsolidacji	metoda pełna
g) data objęcia kontroli	27.09.1999 r.
h) procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
i) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%
a) nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Scandinavia AB
b) siedziba	Sztokholm 11164 Klarabergsviadukten 92 Szwecja
c) sąd rejestrowy	spółka założona zgodnie z prawem Szwecji w dniu 02.07.2000 r. w Torso
d) przedmiot działalności	sprzedaż sprzętu oświetleniowego
e) charakter dominacji	spółka zależna
f) zastosowana metoda konsolidacji	metoda pełna
g) data objęcia kontroli	02.07.2000 r.
h) procent posiadanego kapitału zakładowego	75% * do 16.12.2007 100%
i) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	75% * do 16.12.2007 100%

a) nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Rzeszów Spółka z o.o.
b) siedziba	Rzeszów, ul. Spichlerzowa 42
c) sąd rejestrowy	spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000117152
d) przedmiot działalności	produkcja opraw oświetleniowych
e) charakter dominacji	spółka zależna
f) zastosowana metoda konsolidacji	metoda pełna
g) data objęcia kontroli	01.10.2006 r.
h) procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
i) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%
a) nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM NT Spółka z o.o.
b) siedziba	Kraków, ul. Przemysłowa 2
c) sąd rejestrowy	spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Krakowie XI Wydział Gospodarczy, pod numerem 000333960
d) przedmiot działalności	produkcja sprzętu oświetleniowego i elektroniki
e) charakter dominacji	spółka zależna
f) zastosowana metoda konsolidacji	metoda pełna
g) data objęcia kontroli	03.07.2009 r.
h) procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
i) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%

1.1.4 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM obejmujące okresy roczne zakończone 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres zakończony 31 grudnia 2012 roku. Sprawozdanie zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku.

Rokiem obrotowym jednostki dominującej i jednostek zależnych jest rok kalendarzowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaprezentowane przy założeniu kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuacji działalności gospodarczej.

Dane zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały z większą dokładnością. Walutą funkcjonalną, jak i sprawozdawczą jest złoty polski (PLN).

1.1.5 Wybrane dane finansowe przeliczone na euro

Przyjęto średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym w celu uzyskania porównywalnych danych finansowych - kursy ustalone przez Narodowy Bank Polski.

Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro wyniosły w okresach objętych skonsolidowanymi informacjami finansowymi:

Rok obrotowy	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
2011	4,1401	3,9345	4,5494	4,4168
2012	4,1736	4,0882	4,3889	4,0882

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych prezentowanych skonsolidowanych informacji finansowych, przeliczone na euro.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień okresu:

- Kurs na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosił: 1 EURO = 4,4168 PLN
- Kurs na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił: 1 EURO = 4,0882 PLN

Poszczególne pozycje sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

- Kurs średni na koniec 2011 roku obliczony, jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca wynosi: 1 EURO = 4,1401 PLN
- Kurs średni za pierwsze półrocze 2012 roku obliczony, jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca wynosi: 1 EURO = 4,1736 PLN

1.1.6 Wybrane dane finansowe

SKONSOLIDOWANE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys.	zł	w tys.	EUR
	Za okres od 01.01.2012- 31.12.2012	Za okres od 01.01.2011- 31.12.2011	Za okres od 01.01.2012- 31.12.2012	Za okres od 01.01.2011- 31.12.2011
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	169 323	169 661	40 570	40 980
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	5 596	14 410	1 341	3 481
III. Zysk (strata) brutto	6 119	14 927	1 466	3 605
IV. Zysk (strata) netto	4 318	11 678	1 035	2 821
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	11 651	17 607	2 792	4 253
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-7 052	-9 255	-1 690	-2 235
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-4 670	-4 197	-1 119	-1 014
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-71	4 155	-17	1 004
IX. Aktywa, razem	190 310	186 476	46 551	42 220
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	41 167	37 323	10 070	8 450
XI. Zobowiązania długoterminowe	9 340	8 349	2 285	1 890
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	31 827	28 974	7 785	6 560
XIII. Kapitał własny	149 143	149 153	36 481	33 769
XIV. Kapitał zakładowy	14 145	14 145	3 460	3 203
XV. Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 863 637	42 863 637	42 863 637	42 863 637
XVI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	0,10	0,27	0,02	0,07
XVII. Średnia ważona rozwodniona liczba akcji	43 168 563	43 168 563	43 168 563	43 168 563
XVIII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,10	0,27	0,02	0,07
XIX. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	3,48	3,48	0,85	0,79
XX. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	3,45	3,46	0,85	0,78

1.2 OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i instrumentów zabezpieczających.

1.2.1 Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Emitenta oraz sprawozdania finansowe jego jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Emitenta, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ES-SYSTEM uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Wiąże się to z posiadaniem większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących tych jednostek. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia.

Wyłączeniu podlega wartość bilansowa inwestycji jednostki dominującej w każdej jednostce zależnej, odpowiednio z kapitałem własnym każdej jednostki zależnej. Nadwyżkę wartości bilansowej inwestycji nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej aktywów netto nad ceną przejęcia ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i nie zrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji.

Udział niekontrolujący w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Emitent kwalifikując jednostki do konsolidacji kieruje się kryterium istotności ich danych finansowych.

1.2.2 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Walutę funkcjonalną i walutę prezentacji jednostki dominującej stanowi polski złoty. Skonsolidowane informacje finansowe prezentowane są w tysiącach złotych.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

1.2.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.:

- nieruchomości tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne ruchome środki trwałe,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe w budowie.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosście wytworzenia. Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 3-51 lat,
- Maszyny i urządzenia: 1,5-39 lat,
- Środki transportu: 5-19 lat,
- Inne: okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Indywidualny okres użytkowania stosowany jest również dla amortyzacji specjalistycznych maszyn i urządzeń.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Grupie Kapitałowej środkach trwałych nie stwierdzono istotnych części składowych środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący o istotnej wartości początkowej i okresie użytkowania powyżej 1 roku. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

1.2.4 Prawo użytkowania wieczystego gruntów

Na dzień początkowego ujęcia prawo użytkowania wieczystego gruntów wycenia się w cenie nabycia. Cena nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Na dzień bilansowy prawo użytkowania wieczystego gruntów wyceniane jest w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy amortyzacyjne prawa użytkowania wieczystego gruntów dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania.

1.2.5 Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe-autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych.

Na dzień początkowego ujęcia wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

- Oprogramowanie komputerowe: 2-5 lata,
- Licencje na programy komputerowe: 2-5 lat,
- Nabyte prawa majątkowe: w okresie użytkowania ustalanego indywidualnie dla składników praw majątkowych.

Grupa Kapitałowa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla posiadanych przez Grupę Kapitałową składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmują się jako zmianę szacunków.

Wszelkie koszty finansowania zewnętrznego poniesione na dostosowywany składnik wartości niematerialnych ujmują się w cenie nabycia.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmują w rachunku zysków i strat.

1.2.6 Leasing

Umowa leasingu, w ramach której znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

Leasing klasyfikowany jest jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z użytkowania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę.

Oplaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Oplaty z tytułu leasingu finansowego ze względu na nieistotność poniesionych kosztów transakcyjnych rozliczane są w czasie metodą liniową.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktowane są jak aktywa Grupy i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie, w pozycji pozostałych zobowiązań finansowych w wysokości sumy niespłaconego kapitału.

1.2.7 Aktywa finansowe

W bilansie skonsolidowanym aktywa finansowe obejmują:

- udziały w jednostkach pozostałych.

Udziały w jednostkach pozostałych zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa Kapitałowa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Udziały w jednostkach pozostałych wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej tych aktywów wówczas ich wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych aktywa finansowe.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego według wartości godziwej.

Aktywa finansowe testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

1.2.8 Instrumenty pochodne

Na dzień bilansowy instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej.

Instrumenty pochodne o wartości godziwej większej od zera stanowią aktywa i wykazywane są w aktywach finansowych, natomiast instrumenty o ujemnej wartości godziwej stanowią zobowiązania i wykazywane są w zobowiązaniach finansowych.

Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na dzień bilansowy.

Wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe.

Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub instrumenty handlowe.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej handlowego instrumentu pochodnego wskutek wyceny na dzień bilansowy bądź też w wyniku jego rozliczenia odnoszone są jako przychody lub koszty finansowe do rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

1.2.9 Zapasy

Do zapasów Grupa Kapitałowa zalicza:

- materiały,
- półprodukty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen zakupu,
- wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku – według kosztu wytworzenia.

Przyjęto zasadę ustalania wartości rozchodu zapasów metodą „pierwsze przyszło - pierwsze wyszło”.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych wyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Bilansowa wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Produkcję w toku w zakresie świadczonych usług budowlano-montażowych wycenia się według wydanych materiałów oraz według wartości pozostałych kosztów (usług, delegacji) oraz poniesionych nakładów na podstawie dokumentów źródłowych.

1.2.10 Należności i rozliczenia międzyokresowe

Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością. Odpis tworzy się w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat.

Wszelkie przekazane zaliczki jak na poczet przyszłych dostaw towarów i usług, na środki trwałe w budowie, na objęcie udziałów i akcji, nabycie wartości niematerialnych i inne ujmują się w pozostałych należnościach.

Zasady wyceny innych należności stanowiących aktywa finansowe zostały przedstawione w punkcie „Aktywa finansowe”.

Należności nie stanowiące aktywów finansowych ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Z punktu widzenia terminu wymagalności należności kwalifikowane są jako długoterminowe lub krótkoterminowe. Rozliczenia międzyokresowe są najczęściej rozliczeniami związanymi z poniesionymi kosztami dotyczącymi okresów przyszłych.

1.2.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy. Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, natomiast depozyty bankowe w kwocie wymagającej zapłaty.

1.2.12 Kapitał własny

Kapitał własny Grupy Kapitałowej stanowią:

- a) kapitał akcyjny jednostki dominującej,
- b) pozostałe kapitały, na które składają się kapitały rezerwowe i zapasowe,
 - na kapitał rezerwowo odnosi się skutki wyceny programu motywacyjnego, który podlega wycenie zgodnie z MSSF2.
- c) zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/ straty z lat ubiegłych),
 - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego,

Odrębną pozycję kapitału własnego stanowią udziały niekontrolujące.

Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez jednostkę dominującą ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

1.2.13 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują kredyty bankowe. Ujmują się je początkowo według wartości godziwej. Na dzień bilansowy są one ujmowane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Ze względu na nieistotność poniesionych kosztów transakcyjnych Grupa Kapitałowa dokonuje ich rozliczenia w czasie metodą liniową.

1.2.14 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek jednostek Grupy Kapitałowej, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania ujmują się w kwocie wymagającej zapłaty to znaczy z uwzględnieniem nie zapłaconych na dzień bilansowy odsetek.

Do zobowiązań Grupa Kapitałowa zalicza:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania z tytułu cel, podatków, ubezpieczeń i innych tytułów publicznoprawnych,

- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń,
- pozostałe zobowiązania.

Do rozliczeń międzyokresowych Grupa zalicza dotacje ujmowane systematycznie jako przychód.

1.2.15 Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na spółkach Grupy Kapitałowej ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są odpowiednio jako krótko i długoterminowe.

Rezerwy tworzy się w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- świadczenia pracownicze i podobne (w tym: odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe, niewykorzystane urlopy, premie),
- udzielone gwarancje i poręczenia,
- niezafakturowane koszty.

Spółki Grupy Kapitałowej prowadzą programy świadczeń emerytalnych oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych. Programy określonych świadczeń to program wypłat odpraw emerytalno-rentowych. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze obejmują nagrody jubileuszowe.

W ramach programów świadczeń pracownicy nabywają uprawnienia do następujących świadczeń:

- **Odprawy emerytalno-rentowe:**
przysługują pracownikom spełniającym warunki uprawniające do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, których stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalno-rentowych tworzy się rezerwę w ciężar kosztów operacyjnych. Wysokość rezerwy aktualizowana jest na dzień bilansowy.
- **Nagrody jubileuszowe:**
przysługują pracownikom za długoletnią pracę. Zasady wypłat nagród jubileuszowych określają odpowiednie regulacje dotyczące zakładowych systemów wynagradzania jednostek zależnych. Na przyszłe wypłaty nagród jubileuszowych tworzy się rezerwę. Wysokość rezerwy podlega aktualizacji na dzień bilansowy. Rezerwy tworzy się w ciężar kosztów operacyjnych.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu programów określonych świadczeń oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wyliczają corocznie niezależni aktuariusze metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i niewykorzystane urlopy uaktualniane są raz w roku na koniec roku obrotowego.

1.2.16 Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy spółki Grupy Kapitałowej dokonują przeglądu wartości bilansowej składników majątku w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalona jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej netto składnika aktywów, wartość bilansowa jest pomniejszona do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej, oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości

nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

1.2.17 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. Przychody ujmuje się w następujący sposób:

- a) Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:
- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
 - jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje się wobec zapasów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
 - kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
 - istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
 - koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.
- b) Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:
- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny,
 - istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
 - stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób,
 - koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

- c) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memorialowej metodą efektywnej stopy procentowej.

1.2.18 Opodatkowanie

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych w pozostałych dochodach całkowitych. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany w ramach pozostałych dochodów całkowitych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego podlegają kompensacie w podziale na tytuły krótkoterminowe i długoterminowe, gdy spółki Grupy Kapitałowej posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

1.2.19 Dotacje państwowe

Pieniężne dotacje państwowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odpowiednimi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować.

1.2.20 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Działalność Grupy Kapitałowej grupuje się według kryterium branżowego tj. dającego się wyodrębnić obszaru działalności Spółki, w ramach którego następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Działalność Grupy Kapitałowej grupuje się według jednolitego kryterium branżowego odpowiadającego produkcji i sprzedaży sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.

Szczegółowe informacje na temat sprzedaży zawarto w nocie „Segmenty operacyjne”.

Działalność Grupy Kapitałowej koncentruje się głównie na obszarze Unii Europejskiej i krajów stowarzyszonych, a w roku 2012 roku poniżej 2% udziału w sprzedaży stanowił eksport poza Euroregion.

Grupa Kapitałowa prowadzi analizę sprzedaży z podziałem na główne kontynenty. Wyodrębnienie aktywów związanych z poszczególnymi obszarami na podstawie dostępnych analiz nie jest możliwe. Szczegółowe informacje na temat sprzedaży zawarto w nocie „Informacje dotyczące obszarów geograficznych”.

1.2.21 Polityka Zarządzania Ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim, obejmując następujące jego rodzaje:

- ryzyko rynkowe (zmian cen towarów, kursów walutowych oraz stóp procentowych),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem inwestycyjnym,
- ryzyko operacyjne.

Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają proces, u podstaw którego leżą działania związane z zarządzaniem ryzykiem.

Podstawowym ryzykiem, na które narażona jest Grupa Kapitałowa jest ryzyko rynkowe. Obejmuje ono:

- ryzyko zmian cen towarów,
- ryzyko zmian kursów walutowych,
- ryzyko zmian stóp procentowych.

1.2.21.1 Ryzyko zmian cen towarów

Produkcja Grupy Kapitałowej jest uzależniona od cen surowców i komponentów pochodzących z kraju jak i z importu. Podstawowa grupa surowców i materiałów to blachy stalowe, aluminium i tworzywa sztuczne. Ich ceny kształtowane są tendencjami na rynkach światowych i mają wpływ na poziomy kosztów produkcji w całej branży. Generalnie w ostatnich latach obserwuje się powolne wzrosty cen tych surowców. Podstawowe komponenty to podzespoły elektroniczne, których dynamiczny rozwój i konkurencja powodują systematyczny trend spadkowy ich cen.

W efekcie można ocenić, że wpływ cen surowców i materiałów oraz komponentów na koszty produkcji grupy jest istotny, ale w ostatnich latach nie następowały gwałtowne ich zmiany, a te które następowały dotyczyły całego rynku i w efekcie przekładały się na zmiany cen produktów rynkowych w niewielkim stopniu.

1.2.21.2 Ryzyko zmian kursów walutowych

Grupa Kapitałowa w odniesieniu do części obrotu realizowanego na rynkach międzynarodowych jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Grupa Kapitałowa wykorzystuje częściowo na potrzeby zabezpieczenia przepływów pieniężnych zawierane w celach handlowych transakcje walutowe.

1.2.21.3 Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa Kapitałowa jest stroną umów kredytowych opartych na zmiennych stopach WIBOR + marża banku. W związku z tym narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych, w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia. Zarówno własne doświadczenia Grupy, jak też istniejąca sytuacja na rynku finansowym nie wskazują, by istniały związane z tym zagrożenia. W ocenie Grupy nie ma potrzeby dokonywania zabezpieczeń w odniesieniu do tego rodzaju ryzyka.

1.2.21.4 Ryzyko płynności

Ze względu na sprzyjające zaciąganiu nowych kredytów warunki rynkowe oraz wysoką ocenę zdolności kredytowej Grupy Kapitałowej nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Z zarządzaniem ryzykiem płynności związane jest też opisane poniżej ryzyko kredytowe.

1.2.21.5 Ryzyko kredytowe / inwestycyjne

Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacyjnym, a stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Dodatkowo ryzyko kredytowe w przypadku należności jest ograniczone poprzez dużą liczbę i dywersyfikację klientów Spółek. W konsekwencji Grupa Kapitałowa nie jest narażona na znaczące ryzyko kredytowe.

2 INFORMACJE FINANSOWE SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSR I MSSF

2.1 SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2012	31.12.2011
A. Aktywa trwałe (długoterminowe)		87 832	88 227
1. Rzeczowe aktywa trwałe	1	85 416	85 047
2. Prawo użytkowania wieczystego gruntów	2	78	650
3. Inne wartości niematerialne	3	761	812
4. Długoterminowe aktywa finansowe	4	1	1
5. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22.3	1 449	1 458
6. Długoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	6	127	259
B. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		102 478	98 249
1. Zapasy	5	34 681	33 306
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	6	53 159	49 980
3. Należności z tytułu podatku dochodowego	14.1	-	254
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7	14 638	14 709
Aktywa razem		190 310	186 476

	Nota	31.12.2012	31.12.2011
A. Kapitał własny		149 143	149 153
1. Kapitał podstawowy	8	14 145	14 145
2. Kapitały rezerwowe i zapasowe	9	123 756	116 362
3. Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	9	73	105
4. Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego		10 884	18 286
5. Udziały niekontrolujące		285	255
B. Zobowiązania długoterminowe		9 340	8 349
1. Rezerwy	10	3 551	3 895
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22.3	4 975	4 450
3. Długoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	13	814	4
C. Zobowiązania krótkoterminowe		31 827	28 974
1. Rezerwy	10	2 743	3 121
2. Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	11	-	374
3. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	13	28 967	25 479
4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		117	
Pasywa razem		190 310	186 476

2.2 SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	16	169 323	169 661
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	17	110 527	105 621
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)		58 796	64 040
D. Koszty sprzedaży	17	31 339	28 772
E. Koszty ogólnego zarządu	17	22 275	22 867
F. Pozostałe przychody	18	2 714	7 332
G. Pozostałe koszty	19	2 300	5 323
H. Zysk/strata z działalności operacyjnej(C-D-E-+F-G)		5 596	14 410
I. Przychody finansowe	20	944	895
J. Koszty finansowe	21	421	378
K. Zysk/strata brutto (H+I-J)		6 119	14 927
L. Podatek dochodowy	22	1 801	3 249
M. Zysk/strata netto z działalności gospodarczej (K-L)		4 318	11 678
N. Zysk/strata za rok obrotowy na działalności zaniechanej			
O. Zysk/strata netto za rok obrotowy (M+N)		4 318	11 678
Przypadający/-a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		4 278	11 694
Udziały niekontrolujące		40	(16)
P. Pozostałe dochody całkowite		(42)	158
Zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych			
Zyski/straty z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży			
Zyski/straty dotyczące zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych			
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą		(42)	158
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w pozostałych dochodach całkowitych			
R. Dochody całkowite razem		4 276	11 836
Przypadający /a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		4 247	11 824
Udziały niekontrolujące		29	12

2.3 SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ strata netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej	4 278	11 694
Korekty o pozycje:	7 373	5 913
Udziały niekontrolujące	40	(16)
Amortyzacja środków trwałych	7 189	7 010
Amortyzacja wartości niematerialnych	519	493
Koszty i przychody z tytułu odsetek	10	17
Zyski i straty z tytułu różnic kursowych	-	-
Zysk / strata z tytułu działalności inwestycyjnej	11	(21)
Zmiana stanu rezerw	(197)	1 061
Zmiana stanu zapasów	(1 375)	(927)
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	(2 784)	(288)
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	5 173	3 418
Zapłacony podatek dochodowy	(1 152)	(2 943)
Inne korekty	(61)	(1 891)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	11 651	17 607
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	21	36
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	-	-
Wpływy z tytułu odsetek	-	-
Splaty udzielonych pożyczek	-	-
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(7 073)	(9 291)
Wykup obligacji skarbowych	-	-
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	(7 052)	(9 255)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z kredytów i pożyczek	-	373
Splata kredytów i pożyczek	(374)	(267)
Zapłacone odsetki	(10)	(17)
Inne	-	-
Wyplata dywidendy	(4 286)	(4 286)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	(4 670)	(4 197)
Zwiększenie/zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	(71)	4 155
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	(71)	4 155
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	14 709	10 554
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące wyceny środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych		
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	14 638	14 709

2.4 SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Zysk / strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2012	14 145			116 362	105	18 286	148 898	255	149 153
Zmiany zasad polityki rachunkowości									
Saldo na dzień 01.01.2012 po korektach (po przekształceniu)	14 145			116 362	105	18 286	148 898	255	149 153
Dochody całkowite razem					(32)	4 278	4 246	30	4 276
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą					(32)		(32)	(10)	(42)
Zysk / strata za rok obrotowy						4 278	4 278	40	4 318
Pozostałe zmiany w kapitale własnym				7 394		(11 680)	(4 286)		(4 286)
Emisja kapitału akcyjnego									
Uchwała o podziale zysku - zwiększenie kapitału zapasowego				7 394		(7 394)	-		
Uchwała o podziale zysku - dywidendy						(4 286)	(4 286)		(4 286)
Saldo na dzień 31.12.2012	14 145			123 756	73	10 884	148 858	285	149 143

	Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej							Udziały nie kontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Zysk / strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2011	14 145			110 069	(25)	17 171	141 360	243	141 603
Zmiany zasad polityki rachunkowości									
Saldo na dzień 01.01.2011 po korektach (po przekształceniu)	14 145			110 069	(25)	17 171	141 360	243	141 603
Dochody całkowite razem	-	-	-	-	130	11 694	11 824	12	11 836
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą					130		130	28	158
Zysk / strata za rok obrotowy						11 694	11 694	(16)	11 678
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	-	-	-	6 293	-	(10 579)	(4 286)		(4 286)
Emisja kapitału akcyjnego									
Uchwała o podziale zysku - zwiększenie kapitału zapasowego				6 293		(6 293)	-		-
Uchwała o podziale zysku - dywidendy						(4 286)	(4 286)		(4 286)
Saldo na dzień 31.12.2011	14 145			116 362	105	18 286	148 898	255	149 153

2.5 Noty uzupełniające

2.5.1 Nota 1 Środki trwałe (wg grup rodzajowych)

Za okres 01.01.2012 do 31.12.2012	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	59 853	7 298	49 245	15 206	131 602
Zwiększenia	3 763	1 101	1 840	850	7 554
-nabycie	3 207	1 101	1 840	850	6 998
-wytworzone we własnym zakresie	-	-	-	-	-
-przemieszczenia wewnętrzne	556	-	-	-	556
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	48	257	31	28	364
-zbycie	-	257	4	27	288
-likwidacja majątku	48	-	26	-	74
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	1	1	2
Wartość brutto na koniec okresu	63 568	8 142	51 054	16 028	138 792
Wartość umorzenia na początek okresu	12 730	3 808	18 508	11 027	46 073
Zwiększenia	1 727	926	3 431	1 089	7 173
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
-inne	1 727	926	3 431	1 089	7 173
Zmniejszenia	25	250	25	29	329
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	2	2
-inne	25	250	25	27	327
Wartość umorzenia na koniec okresu	14 432	4 484	21 914	12 087	52 917
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	120	-	358	4	482
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	23	-	-	-	23
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	14 529	4 484	22 272	12 091	53 376
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	49 039	3 658	28 782	3 937	85 416

Za okres 01.01.2011 do 31.12.2011	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	55 302	7 061	46 375	14 571	123 309
Zwiększenia	4 614	602	3 581	1 137	9 934
-nabycie	4 614	602	3 566	884	9 666
-wytworzone we własnym zakresie	-	-	-	-	-
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	213	213
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	15	40	55
Zmniejszenia	63	365	711	502	1 641
-zbycie	-	277	137	334	748
-likwidacja majątku	63	88	361	168	680
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	213	-	213
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	59 853	7 298	49 245	15 206	131 602
Wartość umorzenia na początek okresu	11 272	3 224	15 688	10 281	40 465
Zwiększenia	1 521	940	3 310	1 247	7 018
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	13	36	49

-inne	1 521	940	3 297	1 211	6 969
Zmniejszenia	63	356	490	501	1 410
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
-inne	63	356	490	501	1 410
Wartość umorzenia na koniec okresu	12 730	3 808	18 508	11 027	46 073
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	-	-	346	-	346
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	120	-	12	4	136
Odwrócenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	12 850	3 808	18 866	11 031	46 555
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	47 003	3 490	30 379	4 175	85 047

Środki trwałe będące w użytkowaniu spółek posiadających siedzibę zagranicą są wyceniane według kursów zamknięcia na dzień bilansowy.

Grupa kapitałowa nie posiada zobowiązań w stosunku do Skarbu Państwa z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku ustanowiono następujące zabezpieczenia na rzeczowych aktywach trwałych:

Zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku do kwoty 855 647,90 zł., z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności - zobowiązanie zabezpieczono hipoteką przymusową do kwoty:

- 220 632,75zł. na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/00018537/7,
- 234 142,70zł. na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/000 8430/4,
- 400 872,45zł. na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/00018608/6.

Spółka do dnia 31 marca każdego roku obrotowego, począwszy od roku 2013 do roku 2031, uiszczać będzie raty z tytułu spłaty zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku, z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności, na wskazany przez Starostwo Powiatowe w Giżycku rachunek bankowy.

Każda rata stanowi kwotę:

- 11 612,25zł., z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/00018537/7,
- 12 323,30zł., z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/000 8430/4,
- 21 098,55zł., z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej – KW OL1G/00018608/6.

Łączna kwota rat przypadających do spłaty w każdym roku obrotowym, począwszy od roku 2013 do roku 2031, wynosi 45 034,10 złotych.

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym - Umowa kredytowa nr 20/101/04/Z/VV z 10 listopada 2004 r. - zabezpieczono hipoteką kaucyjną do kwoty 250.000,00 zł. na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Rzeszowie przy ulicy Spichlerzowej 42, dla której prowadzona jest Księga Wieczysta KW nr 115 378 (Wpis na II miejscu).

Wartość początkowa nieruchomości zabezpieczonej hipoteką stanowi kwotę: 600.000,00 zł.

Z tego przypada na:

- budynki i budowle 530.000,00 zł.
- prawo wieczystego użytkowania gruntu 70.000,00 zł.

Wartość netto nieruchomości zabezpieczonej hipoteką kaucyjną na 31.12.2012 r. stanowi kwotę 1.105.128,34 zł.

Z tego przypada na:

- budynki i budowle 1.047.466,12 zł
- prawo wieczystego użytkowania gruntu 57.662,22 zł

Na dzień 31 grudnia 2011 roku ustanowiono następujące zabezpieczenia na rzeczowych aktywach trwałych:

Kredytu w rachunku bieżącym - Umowa Kredytowa NR 05/218/10/Z/VV. Kredyt zabezpieczono Umową Kredytową Nr 05/161/08/Z/LX o kredyt odnawialny zabezpieczony hipoteką kaucyjną do kwoty 3.300.000,00 zł. na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Giżycku ul. Moniuszki - KW nr 18537 prowadzona przez Sąd Rejonowy w Giżycku Wydział Ksiąg Wieczystych.

Wartość początkowa nieruchomości zabezpieczonej hipoteką kaucyjną stanowi kwotę 2.252.300,00 zł.

Z tego przypada na:

- budynek 2.063.920,46 zł.

- prawo wieczystego użytkowania gruntu 188.379,54 zł.

Wartość netto nieruchomości zabezpieczonej hipoteką kaucyjną stanowi kwotę 1.051.824,26 zł.

Z tego przypada na:

- budynek 972.373,95 zł.
- prawo wieczystego użytkowania gruntu 79.450,31 zł.

Spółka zależna, zgodnie z zawartym z Bankiem porozumieniem z dnia 24.10.2011 r., rozwiązała Umowę Kredytową Nr 05/161/08/Z/LX o kredyt odnawialny, ze skutkiem na dzień uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego w Giżycku, prowadzącego księgę wieczystą o zmianie treści hipoteki poprzez zabezpieczenie hipoteką kaucyjną do kwoty 750.000,00 zł na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Giżycku, ul. Moniuszki – KW nr 18537, kredytu w rachunku bieżącym do maksymalnej kwoty 500.000,00 zł – Aneks nr 01/11 z dnia 24.10.2011 r. do Umowy Kredytowej - NR 05/218/10/Z/VV o kredyt w rachunku bieżącym, przy czym na dzień bilansowy nie zmieniono treści hipoteki.

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym - Umowa kredytowa nr 20/101/04/Z/VV z 10 listopada 2004 r. - zabezpieczono hipoteką kaucyjną do kwoty 250.000,00 zł na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Rzeszowie przy ulicy Spichlerzowej 42, dla której prowadzona jest Księga Wieczysta KW nr 115 378 (Wpis na II miejscu) Wartość początkowa nieruchomości zabezpieczonej hipoteką stanowi kwotę: 600.000,00 zł.

Z tego przypada na:

- budynki i budowle 530.000,00 zł.
- prawo wieczystego użytkowania gruntu 70.000,00 zł.

Wartość netto nieruchomości zabezpieczonej hipoteką kaucyjną na 31.12.2011 r. stanowi kwotę 1.133.465,02 zł.

Z tego przypada na:

- budynki i budowle 1.074.324,28 zł.
- prawo wieczystego użytkowania gruntu 59.140,74 zł.

2.5.2 Nota 2 Prawo wieczystego użytkowania gruntu

	31.12.2012	31.12.2011
Wartość brutto na początek okresu	1 333	1 333
Zwiększenia	-	-
Zmniejszenia	1 228	-
Różnice z przeliczenia	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	105	1 333
Wartość umorzenia początek okresu	683	640
Zwiększenia	16	43
Zmniejszenia	672	-
Różnice z przeliczenia	-	-
Wartość umorzenia koniec okresu	27	683
Wartość netto na koniec okresu	78	650

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym dokonano przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności oraz dokonano przekwalifikowania do środków trwałych.

Zabezpieczenia ustanowione na prawie użytkowania wieczystego gruntu opisano w notcie nr 1 „Rzeczowe aktywa trwałe”.

2.5.3 Nota 3 Wartości niematerialne i prawne

Za okres 01.01.2012 do 31.12.2012	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	9 541	9 541
Zwiększenia	469	469
- nabycie	469	469
Zmniejszenia	-	-
- likwidacja	-	-
- zbycie	-	-

- przekwalifikowanie	-	-
Przeklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	10 010	10 010
Wartość umorzenia na początek okresu	8 729	8 729
Zwiększenia	520	520
Zmniejszenia	-	-
- likwidacja	-	-
Wartość umorzenia na koniec okresu	9 249	9 249
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	-	-
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia	-	-
Wartość netto na koniec okresu	761	761

Za okres 01.01.2011 do 31.12.2011	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	9 771	9 771
Zwiększenia	301	301
- nabycie	301	301
Zmniejszenia	531	531
- likwidacja	531	531
- zbycie	-	-
- przekwalifikowanie	-	-
Przeklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	9 541	9 541
Wartość umorzenia na początek okresu	8 767	8 767
Zwiększenia	493	493
Zmniejszenia	531	531
- likwidacja	531	531
Wartość umorzenia na koniec okresu	8 729	8 729
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	-	-
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia	-	-
Wartość netto na koniec okresu	812	812

Grupa Kapitałowa nie posiada wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie. Amortyzacja wartości niematerialnych wykorzystywanych w produkcji lub świadczeniu usług ujęta została w kosztach ogólnego zarządu.

Istotną pozycję wartości niematerialnych stanowi znak towarowy ES-SYSTEM, nabyty w roku 1999 w kwocie brutto 6 500 000 zł, który na dzień bilansowy pozostawał umorzony w 100%. W wartościach niematerialnych wykazano ponadto wartość posiadanego oprogramowania.

2.5.4 Nota 4 Długoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2012	31.12.2011
Spółdzielnia Mieszkaniowa Polamowiec	1	1
Razem	1	1

Na aktywa finansowe Grupy Kapitałowej składa się spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego w Spółdzielni Mieszkaniowej Polamowiec.

2.5.5 Nota 5 Zapasy

	Wycena według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	Wycena według wartości netto możliwej do uzyskania	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na początek okresu	Kwoty odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy ujęte jako pomniejszenie tych odpisów w okresie	Kwoty odpisów aktualizujących wartości zapasów ujętych w okresie jako koszt	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na koniec okresu	Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	Wartość bilansowa zapasów na koniec okresu	Wartość zapasów stanowiących zabezpieczeni e zobowiązań
31.12.2012									
Materiały	16 424	-	(131)	47	(22)	(106)	2 928	16 318	-
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	5 351	-	-	-	(60)	(60)	-	5 291	-
Wyroby gotowe	11 218	-	(256)	81	(165)	(340)	111 868	10 878	-
Towary	2 475	-	(167)	-	(114)	(281)	20 385	2 194	-
RAZEM	35 468	-	(554)	128	(361)	(787)	135 181	34 681	-
w tym część długoterminowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2011									
Materiały	14 395	-	(73)	8	(66)	(131)	3 326	14 264	-
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	5 673	-	-	-	-	-	-	5 673	-
Wyroby gotowe	11 517	-	(253)	120	(123)	(256)	107 656	11 261	-
Towary	2 275	-	(35)	-	(132)	(167)	20 158	2 108	-
RAZEM	33 860	-	(361)	128	(321)	(554)	131 140	33 306	-
w tym część długoterminowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Skutki utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących odnoszone są w pozostałe przychody i koszty.

2.5.6 Nota 6 Należności i rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2012	31.12.2011
Należności z tytułu dostaw i usług:	51 488	48 513
- część długoterminowa	323	182
- część krótkoterminowa	51 165	48 331
Przedpłaty:	1 935	537
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	1 935	537
Pozostałe należności:	795	1 576
- część długoterminowa	126	259
- część krótkoterminowa	669	1 317
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	332	413
- część długoterminowa (bez aktywa z tyt. podatku dochodowego)	1	-
- część krótkoterminowa	331	413
RAZEM WARTOŚĆ BRUTTO	54 550	51 039
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu (-)	(800)	(2 825)
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (-)	(699)	(211)
Odwrócenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	235	2 236
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(1 264)	(800)
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	53 286	50 239

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 120 dni. Odpisami aktualizującymi objęte są należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, kwestionujących należności, a także w innych wypadkach, gdy ocena sytuacji gospodarczej i finansowej podmiotu wskazuje, że spłata należności w najbliższym czasie nie jest prawdopodobna. Należności dochodzone na drodze sądowej obejmowane są w 100% odpisem. Nie występuje istotne ryzyko uzależnienia od odbiorców.

Na podstawie umowy cesji globalnej należności z dnia 21.09.2006 r. w związku z zawartą umową o współpracę nr 07/120/06/Z/XP wraz z aneksami, Emitent zabezpieczył limit kredytowy w wysokości 6.000.000 zł. na produkty BRE Banku S.A. Kwota zabezpieczenia wynosi 8.000.000 zł. Na kwotę przedpłat na dzień 31.12.2012 r. i 31.12.2011 r. składają się zaliczki na zakup materiałów.

Pozostałe należności krótkoterminowe to głównie rozrachunki o charakterze publicznoprawnym, które na dzień 31.12.2012 r. wynoszą 561 770,27 zł, a na 31.12.2011 1 234 428 zł.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31.12.2012 r. obejmują głównie: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 186 445,67 zł, koszty prenumerat w kwocie 10 544,25 zł, koszty certyfikacji 9 472,23 zł i koszty licencji 29 273,14 zł.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31.12.2011 r. obejmują głównie: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 196 105,45 zł, koszty prowizji od kredytu w kwocie 4 999,56 zł oraz koszty prenumerat w kwocie 10 544,25 zł, koszty certyfikacji 8 852,83 zł i koszty licencji 39 798,52 zł.

2.5.7 Nota 7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

	31.12.2012	31.12.2011
Środki pieniężne w banku i kasie	3 963	3 997
Lokaty krótkoterminowe	10 675	10 712
RAZEM	14 638	14 709

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych.

Lokaty bankowe oprocentowane są według stóp procentowych mieszczących się w przedziale od 2,65% do 5,8%.

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazana w rachunku przepływów pieniężnych jest zgodna z wartością środków pieniężnych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

2.5.8 Nota 8 Kapitał własny

Na dzień 31 grudnia 2012 roku kapitał podstawowy Emitenta wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 31.12.2012	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000	0,33	33 000	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 1999
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200	gotówka	28.06.1999	
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637		8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000	0,33	2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Sądów Handlowych.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego akcjonariuszami posiadającymi powyżej 5% akcji są:

Akcjonariusze	Liczba głosów na WZA	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA
Bożena Ciupińska - pośrednio poprzez Augusta Investments S.a.r.l.	12 125 355	12 125 355	28,29%
Bogusław Pilszczyk - pośrednio poprzez Bowen Investments S.a.r.l.	8 587 265	8 587 265	20,04%
Marta Pilszczyk	3 538 090	3 538 090	8,25%
Jacek Wysocki - pośrednio poprzez Hedland Holdings S.a.r.l.	4 966 902	4 966 902	11,59%
AMPLICO OFE	3 500 000	3 500 000	8,17
AVIVA OFE	2 427 614	2 427 614	5,66

Na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał podstawowy Emitenta wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 31.12.2011	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł.	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł.	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000	0,33	33 000	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 1999
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200	gotówka	28.06.1999	
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637		8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000	0,33	2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Spółek Handlowych.

2.5.9 Nota 9 Kapitały rezerwowe, zapasowe i kapitały z aktualizacji wycen

01.01.2012 - 31.12.2012	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z tytułu różnic kursowych	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	98 511	17 851	105	-	116 467
Podział zysku	7 394	-	-	-	7 394
Obniżenie kapitału podstawowego	-	-	-	-	-
Nadwyżka ceny emisyjnej akcji nad nominalną	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-	(32)	-	(32)
Wycena programu motywacyjnego	-	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	105 905	17 851	73	-	123 829

01.01.2011 - 31.12.2011	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z tytułu różnic kursowych	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	92 218	17 851	(25)	-	110 044
Podział zysku	6 293	-	-	-	6 293
Obniżenie kapitału podstawowego	-	-	-	-	-
Nadwyżka ceny emisyjnej akcji nad nominalną	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-	130	-	130
Wycena programu motywacyjnego	-	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	98 511	17 851	105	-	116 467

Kapitał rezerwowy powstał w wyniku inkorporacji spółki zależnej w roku 2003 i nie podlega podziałowi oraz na skutek obniżenia wartości akcji w roku 2006 o kwotę 8 040 000 zł.

Wzrost kapitału rezerwowego w 2008 r. o kwotę 366 563,24 zł wystąpił na skutek wyceny programu motywacyjnego.

Założenia programu motywacyjnego określone zostały przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki uchwałą nr 4 z dnia 27 października 2006 r. (zmienione uchwałą NWZ Spółki z dnia 20 czerwca 2008 r.) i zakładają:

- warunkowe podwyższenie kapitału akcyjnego z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w drodze emisji 1 285 908 akcji serii F o wartości nominalnej 0,33 zł i wartości emisyjnej wynoszącej 5,22 zł.
- przyznanie prawa objęcia akcji serii F posiadaczom warrantów subskrypcyjnych serii A, na podstawie uchwały nr 6 z dnia 27 października 2006 roku w cenie emisyjnej 0,00 zł.

Uprawnienia do nabycia warrantów subskrypcyjnych przyznano uprawnionym pracownikom pozostającym w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym ze Spółką przez okres co najmniej 12 miesięcy do dnia przydziału warrantu.

Zgodnie z MSSF 2 Spółka wykazuje w sprawozdaniu z dochodów całkowitych danego roku skutki transakcji płatności w formie akcji w odniesieniu do ilości przyznanych warrantów.

Wyceny dokonuje się poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. dla oszacowania wartości programu zastosowano tzw. Model Blacka-Scholesa.

Ograniczenia w dysponowaniu kapitałem zapasowym i rezerwowym wynikają z Kodeksu Spółek Handlowych.

2.5.10 Nota 10 Rezerwy

01.01.2012-31.12.2012	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	6 234	782	7 016
-krótkoterminowe na początek okresu	2 373	748	3 121
-długoterminowe na początek okresu	3 861	34	3 895
Zwiększenia	469	301	770
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	469	301	770
-korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	-	-	-
Zmniejszenia	1 262	230	1 492
-wykorzystane w ciągu roku	839	230	1 069
-rozwiązane, ale niewykorzystane	415	-	415
-korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	8	-	8
Wartość na koniec okresu w tym:	5 441	853	6 294
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 923	820	2 743
-długoterminowe na koniec okresu	3 518	33	3 551

01.01.2011-31.12.2011	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	5 818	727	6 545
-krótkoterminowe na początek okresu	1 946	640	2 586
-długoterminowe na początek okresu	3 872	87	3 959
Zwiększenia	1 062	382	1 444
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	1 046	382	1 428
-korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	16	-	16
Zmniejszenia	646	327	973
-wykorzystane w ciągu roku	622	297	919
-rozwiązane, ale niewykorzystane	24	14	38
-likwidacja spółki zależnej	-	16	16
Wartość na koniec okresu w tym:	6 234	782	7 016
-krótkoterminowe na koniec okresu	2 373	748	3 121
-długoterminowe na koniec okresu	3 861	34	3 895

Zasadniczą pozycję rezerw stanowią rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, które zostały ustalone metodami aktuarialnymi przez firmę Prospecto Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Usługi Aktuarialne Halley.pl Przemysław Klusik z siedzibą we Wrocławiu. Metoda wykorzystana do obliczeń jest zgodna z MSR 19, jest to metoda prognozowanych świadczeń narosłych w funkcji stażu pracy. Istota tej metody polega na postrzeganiu narastającego stażu pracy jako powodującego narastanie zobowiązań zakładu pracy do wypłaty świadczeń pozapłacowych w przyszłości. W świetle definicji wartość przyszłych zobowiązań obliczana jest jako część przyszłych świadczeń oszacowana przy uwzględnieniu prognozowanego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ich naliczania. W oparciu o MSR 19 do wyznaczenia stopy dyskontowej wykorzystano rentowność 10-letnich obligacji skarbowych wynoszącą 4,5%. Na tej podstawie oraz przy założeniach dotyczących inflacji (2,5%) i prognozowanego wzrostu płac (1%-2%) ustalona została stopa dyskontowa na poziomie 3,5%. Przy wyznaczaniu zobowiązań zostały uwzględnione prawdopodobieństwa osiągnięcia uprawnień do świadczeń dodatkowych. Przez prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej rozumie się prawdopodobieństwo osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy, pod warunkiem pozostawania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą. Przez prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do odprawy emerytalnej rozumie się prawdopodobieństwo dożycia przez pracownika wieku emerytalnego, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą. Przez wiek emerytalny należy rozumieć wiek 60-67 dla kobiet i 65-67

dla mężczyzn (z odpowiednimi zastrzeżeniami). Przez prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do odprawy rentowej oraz odprawy pośmiertnej rozumie się odpowiednio prawdopodobieństwo inwalidztwa oraz zgonu pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe wykazują stan na 31 grudnia 2012 roku i 31.12.2011 roku odpowiednio 3 966 170,78 zł i 4 405 646,17 zł. Ponadto Grupa Kapitałowa utworzyła rezerwy na niewykorzystane urlopy, których stan na 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2011 r. kształtuje się odpowiednio 1 160 713,54 zł i 1 080 240,73 zł oraz na premie kwartalne dla pracowników, których stan na koniec grudnia 2012 r. i 2011 r. wynosi odpowiednio 313 593,41 zł i 747 899,18 zł.

Pozostałe rezerwy dotyczą pozycji niezafakturowanych usług, których wartość na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2011 r. wynosi odpowiednio 620 846,55 zł i 648 864,09 zł, prowizji od gwarancji bankowych na kwotę 72 366,00 zł i 133 593,00 zł oraz kosztów napraw gwarancyjnych w kwocie 160 000 zł na koniec grudnia 2012 roku.

2.5.11 Nota 11 Kredyty i pożyczki

Emitent posiada zawartą umowę nr 07/120/06/Z/XP o współpracy z BRE Bankiem S.A., w ramach której posiada limit kredytowy na korzystanie z produktów banku do kwoty 1 500 000 zł. Zabezpieczenie umowy o współpracę stanowi cesja globalna należności z dnia 21 września 2006 r. do kwoty 8 000 000 zł.

Umowa o współpracy zgodnie z aneksem nr 9 z dnia 20 grudnia 2012 r. obowiązuje do dnia 21.12.2013 roku, a ostateczny termin ważności gwarancji został przedłużony do dnia 26 kwietnia 2016 r.

Umowy kredytowe zawarte z BRE Bankiem S.A. przewidują oprocentowanie zmienną stopą procentową, których bazą jest EURIBOR lub WIBOR.

2.5.11.1 11.1 Kredyty i pożyczki krótkoterminowe

			Stan na 31.12.2012	
	Nominalna stopa procentowa	Termin spłaty	początek okresu	na koniec okresu
Kredyt w rachunku bieżącym BRE O/ Rzeszów	Wibor O/N + marża banku	19.04.2013	374	-
Razem			374	-

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym - Umowa kredytowa nr 20/101/04/Z/VV z 10 listopada 2004 r. - zabezpieczono hipoteką kaucyjną do kwoty 250.000,00 PLN (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) na zabudowanej nieruchomości, położonej w Rzeszowie przy ul. Spichlerzowej 42, będącej w użytkowaniu wieczystym Kredytobiorcy w zakresie gruntu i własnością Kredytobiorcy w zakresie budynków i budowli, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Rzeszowie, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **RZ1Z/00115378/5**.

Zabezpieczenie wierzycelności Banku z tytułu umowy kredytowej nr 20/101/04/Z/VV, stanowią również weksel własny in blanco.

Umowy kredytowe zawarte z BRE Bankiem S.A. przewidują oprocentowanie zmienną stopą procentową, których bazą jest EURIBOR lub WIBOR.

			Stan na 31.12.2011	
	Nominalna stopa procentowa	Termin spłaty	początek okresu	na koniec okresu
Kredyt w rachunku bieżącym BRE O/Rzeszów	Wibor O/N + marża banku	19.04.2012	-	374
Kredyt w rachunku bieżącym BRE O/Olsztyn	Wibor O/N + marża banku	26.10.2012	267	-
Razem			267	374

Kredyt w rachunku bieżącym – umowa kredytowa NR 05/218/10/Z/VV w BRE Bank S.A./Olsztyn na finansowanie działalności bieżącej. Kredyt został zabezpieczony Umową kredytową Nr 05/161/08/Z/LX o kredyt odnawialny zabezpieczony wekslem in blanco oraz hipoteką kaucyjną do kwoty 3.300.000,00 zł na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Giżycku ul. Moniuszki - KW nr 18537 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Giżycku Wydział Ksiąg Wieczystych.

Spółka zależna zgodnie z zawartym z Bankiem porozumieniem z dnia 24.10.2011 r., rozwiązała Umowę Kredytową - Nr 05/161/08/Z/LX o kredyt odnawialny, ze skutkiem na dzień uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego w Giżycku, prowadzącego księgę wieczystą o zmianie treści hipoteki poprzez zabezpieczenie

hipoteką kaucyjną do kwoty 750.000,00 zł na nieruchomości gruntowej wraz z zabudową położoną w Giżycku ul. Moniuszki – KW nr 18537, kredytu w rachunku bieżącym do maksymalnej kwoty 500.000,00 zł. – Aneks nr 01/11 z dnia 24.10.2011 r. do Umowy Kredytowej - NR 05/218/10/Z/VV o kredyt w rachunku bieżącym, przy czym na dzień bilansowy nie zmieniono treści hipoteki.

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym - Umowa kredytowa nr 20/101/04/Z/VV z 10 listopada 2004 r. - zabezpieczono hipoteką kaucyjną do kwoty 250.000,00 PLN (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) na zabudowanej nieruchomości położonej w Rzeszowie przy ul. Spichlerzowej 42, będącej w użytkowaniu wieczystym Kredytobiorcy w zakresie gruntu i własnością Kredytobiorcy w zakresie budynków i budowli, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Rzeszowie, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **RZ1Z/00115378/5**

Zabezpieczenie wierzytelności Banku z tytułu umowy kredytowej nr 20/101/04/Z/VV, stanowią również weksel własny in blanco.

Umowy kredytowe zawarte z BRE Bankiem S.A. przewidują oprocentowanie zmienną stopą procentową, których bazą jest EURIBOR lub WIBOR.

2.5.12 Nota 12 Leasing operacyjny

	01.01.2012 – 31.12.2012	01.01.2011 – 31.12.2011
Dzierżawa pomieszczeń biurowych i magazynowych od ES-SYSTEM RE Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 2, 30-701 Kraków	1 375	1 294
Dzierżawa pomieszczeń biurowych w Gdańsku od: B1 - „OP3” Sp. z o.o. S.K.A., ul. Stefana Batorego 16/1a, 80-251 Gdańsk	104	98
Dzierżawa pomieszczeń biurowych w Poznaniu od: LOK Stowarzyszenie, ul. Chocimska 14, 00-791 Warszawa	85	81
Dzierżawa pomieszczeń biurowych w Gliwicach od: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice	32	28
Dzierżawa pomieszczeń biurowych w Warszawie od: Jazon Sp. z o.o., ul. Sułkowskiego 11, 78-100 Kołobrzeg	220	220
Dzierżawa pomieszczeń biurowych w Łodzi od: Invest Grzegorz Dąbrowski, ul. Karolinowska 72, 97-300 Piotrków Trybunalski	66	64
Dzierżawa pomieszczeń biurowych we Wrocławiu od: ZUWA. Konwent, ul. Kobierzycka 72, 52-315 Wrocław	75	67
Dzierżawa pomieszczeń w Sztokholmie, Szwecja	321	301
Środki trwałe pozabilansowe, razem	2 278	2 153

Grupa Kapitałowa nie prowadzi ewidencji wartościowej środków trwałych pozabilansowych. Poniesione koszty związane z dzierżawą środków trwałych przedstawia powyższa tabela.

W prezentowanym okresie Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca operacyjny była stroną umów dotyczących wynajmu powierzchni biurowej i magazynowej. Umowy leasingowe oparte były na zasadach umów na czas nieokreślony.

W przyszłych okresach, przy założeniu kontynuowania umów przy niezmiennych warunkach, opłaty miesięczne będą wynosiły około 190 000 zł.

2.5.13 Nota 13 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	22 924	19 175
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	22 924	19 175
Przedpłaty	459	312
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	459	312
Pozostałe zobowiązania:	6 394	5 991
- część długoterminowa	814	-
- część krótkoterminowa	5 580	5 991
Rozliczenia międzyokresowe bierne:	-	-
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	-	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:	4	5
- część długoterminowa	3	4
- część krótkoterminowa	1	1
RAZEM	29 781	25 483

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 3 do 120 dni.

Zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym wynoszą na 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku odpowiednio:

3 865 300,78 zł i 4 422 291,56 zł.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wynoszą na 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku odpowiednio: 978 910,84 zł i 827 965,73 zł.

Zobowiązania z tytułu dostaw inwestycyjnych wynoszą na 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku odpowiednio: 594 868,43 zł i 226 663,41 zł.

Ponadto na kwotę pozostałych zobowiązań na 31 grudnia 2012 roku składają się zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności, w kwocie 855 647,90 zł.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą dotacji z funduszu PHARE, otrzymanej według umowy z dnia 26 kwietnia 2004 roku na sfinansowanie zakupu linii technologicznej oraz dotacji na zakup urządzeń do produkcji na podstawie umowy z dnia 21 października 2002 roku zawartej z Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego.

2.5.14 Nota 14 Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego

2.5.14.1 Nota 14.1. Należności z tytułu podatku dochodowego

	31.12.2012	31.12.2011
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	254
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	117	
Razem	117	254

2.5.15 Nota 15 Przychody z tytułu sprzedaży produktów, towarów i materiałów

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przychody ze sprzedaży produktów	132 918	129 532
Przychody ze sprzedaży usług	5 249	7 763
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	31 156	32 366
RAZEM	169 323	169 661

2.5.16 Nota 16 Przychody z tytułu sprzedaży produktów, towarów i materiałów – struktura geograficzna

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Kraj	131 907	131 692
Eksport	37 416	37 969
RAZEM	169 323	169 661

2.5.17 Nota 17 Koszty rodzajowe

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Amortyzacja środków trwałych	7 189	7 010
Amortyzacja wartości niematerialnych	519	493
Koszty świadczeń pracowniczych	50 141	49 469
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	79 042	79 073
Koszty usług obcych	14 411	13 815
Koszty podatków i opłat	1 738	1 741
Pozostałe koszty	5 197	5 063
RAZEM KOSZTY RODZAJOWE	158 237	156 664
Koszty marketingu i dystrybucji	31 339	28 772
Koszty ogólnego zarządu	22 275	22 867
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	110 527	105 621
RAZEM	164 141	157 260

2.5.17.1 Nota 17.1 Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Koszty wynagrodzeń	41 542	41 672
Koszty ubezpieczeń społecznych	7 112	6 499
Koszty świadczeń pracowniczych pozostałe	1 487	1 298
RAZEM	50 141	49 469

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami. Koszty ubezpieczeń społecznych obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy. Spółki Grupy zobowiązane są do tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Odpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności Spółki i powodują konieczność zablokowania środków funduszu na wydzielonym rachunku bankowym.

2.5.18 Nota 18 Pozostałe przychody

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Dotacje państwowe	349	-
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	9	41
Odwroćenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów	269	586
Rozwiązanie rezerw	950	174
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	69	3 179
Umorzone zobowiązania	12	2 567
Ujawnione nadwyżki majątku	207	81
Zwrócone koszty postępowania sądowego	-	-
Wynagrodzenie płatnika	8	8
Bonusy otrzymane	525	124
Przychody z tytułu re-fakturowania usług	104	289
Pozostałe	212	283
RAZEM	2 714	7 332

W pozycji umorzone zobowiązania ujęto wartość umorzonych zobowiązań inwestycyjnych spółki zależnej wobec Generalnego Wykonawcy w kwocie 2 556 780,32 zł zgodnie z zawartą w dniu 13.09.2011 r. ugodą, na mocy której Generalny Wykonawca zrzekł się roszczeń o zapłatę wynagrodzenia za wykonane przez niego i jego podwykonawców prace dodatkowe na prowadzonej inwestycji oraz kosztów poniesionych w związku z utrzymywaniem tejże inwestycji oraz wartość umorzonych pozostałych zobowiązań w kwocie 10 019,20 zł.

Do pozostałych przychodów Grupa Kapitałowa zalicza przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Do tej kategorii zaliczane są zyski ze sprzedanych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania, rozwiązane rezerwy oraz otrzymane dotacje.

Odpisy aktualizujące utworzono w momencie powstania ryzyka nieotrzymania należności od kontrahenta. Odwrócenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności nastąpiło w momencie zapłaty należności przez kontrahenta lub w wyniku egzekucji należności na drodze komorniczej.

Otrzymane odszkodowania obejmują głównie szkody dotyczące ubezpieczonych środków transportu oraz utraconych należności od kontrahentów zagranicznych objętych ubezpieczeniem kredytu kupieckiego.

2.5.19 Nota 19 Pozostałe koszty

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	11	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności	699	699
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zapasów i środków trwałych	361	456
Utworzenie rezerw	307	458
Koszty likwidacji towarów i materiałów	403	63
Odpisane należności przedawnione	30	10
Umorzone kary umowne	-	3 160
Odszkodowania, kary i grzywny	-	-
Niedobory składników majątku	155	57
Pozostałe	334	420
RAZEM	2 300	5 323

W pozycji umorzone kary umowne ujęto wartość umorzonej kary umownej wobec Generalnego Wykonawcy w kwocie 3 160 640,00 zł zgodnie z zawartą w dniu 13.09.2011 r. ugodą, na mocy której spółka zależna zrzekła się roszczeń o zapłatę kary umownej od Generalnego Wykonawcy za nieterminowe wykonanie procesu inwestycyjnego.

Do pozostałych kosztów Grupa Kapitałowa zalicza koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Kategoria ta obejmuje odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, poniesione koszty z tytułu szkód, rezerwy na przyszłe zobowiązania, koszty likwidacji oraz różnic inwentaryzacyjnych dotyczące zapasów, jak też koszty lat ubiegłych oraz straty na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i przekazane darowizny.

Koszty likwidacji towarów i materiałów obejmują likwidację opakowań uszkodzonych oraz innych surowców nie nadających się do procesu produkcji lub tych, które trwale utraciły wartość handlową.

Różnice inwentaryzacyjne obejmują niedobory niezawinione z uwagi na znikomą ich wartość w stosunku do obrotów w danym roku.

Pozostałe koszty obejmują również przekazane darowizny w formie rzeczowej oraz pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego.

2.5.20 Nota 20 Przychody finansowe

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przychody z tytułu odsetek	700	446
Zyski z tytułu różnic kursowych	244	449
Pozostałe	-	-
RAZEM	944	895

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu odsetek, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych.

2.5.21 Nota 21 Koszty finansowe

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Koszty odsetek, w tym dotyczące:	26	21
- kredytów bankowych i pożyczek	10	17
- handlowe	12	1
- pozostałe	4	3
Straty z tytułu różnic kursowych	380	350
Pozostałe	15	7
RAZEM	421	378

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, straty z tytułu różnic kursowych.

2.5.22 Nota 22 Podatek dochodowy

2.5.22.1 Nota 22.1 Główne składniki obciążenia / uznania podatkowego w rachunku zysków i strat

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Bieżący podatek dochodowy	1 335	2 685
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 335	2 685
Odroczony podatek dochodowy	466	564
- obciążenie z tytułu podatku odroczonego dotyczące powstania i odwracania się różnic przejściowych	466	564
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat, w tym:	1 801	3 249
- przypisane działalności kontynuowanej	1 801	3 249

Bieżące obciążenie podatkowe obliczane jest na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

2.5.22.2 Nota 22.2 Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem z podatkiem dochodowym wykazanym w rachunku zysków i strat

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	6 119	14 927
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	6 119	14 927
Stawka podatkowa (w %)	19	19
Obciążenie podatkowe według zastosowanej stawki podatkowej przed korektą	1 163	2 836
Korekty kosztów i przychodów, z tego:	638	413
Koszty bilansowe niezaliczane do kosztów podatkowych	(1 229)	(1 094)
Przychody bilansowe niestanowiące przychodów podatkowych	672	652
Korekty konsolidacyjne Grupy	1 195	855
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	1 801	3 249

2.5.22.3 Nota 22.3 Odroczony podatek dochodowy

	BILANS		RZIS	
	31.12.2012	31.12.2011	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 988	4 466	-	-
Różnice przejściowe:		-	-	-
- różnice pomiędzy amortyzacją podatkową i bilansową	4 955	4 427	528	569
- niezapłacone odsetki od należności	17	-	17	(2)
- różnice kursowe z wyceny bilansowej zobowiązań	6	5	1	4
- różnice kursowe z wyceny bilansowej należności	2	25	(23)	20
- odsetki od lokat	2	2	-	2
- pozostałe	6	7	(1)	(15)
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 462	1 474	-	-
Odpisy aktualizacyjne wartość aktywów	151	63	(88)	10
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	6	1	(5)	8
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 068	1 212	144	(29)
Strata podatkowa możliwa do odliczenia	24	98	6	(18)
Pozostałe	213	100	(113)	15
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	4 975	4 450	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	1 449	1 458	-	-
Obciążenie/uznanie wyniku z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	466	564

W związku z przejściowymi różnicami między podstawą opodatkowania a zyskiem (stratą) wykazaną w sprawozdaniu finansowym tworzony jest podatek odroczony. Odroczony podatek został wykazany w tabeli przed dokonaniem kompensaty aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku.

Pozycja straty podatkowej możliwej do odliczenia – zmiana bilansowa wynosi (74), zmiana w rachunku zysku i strat (6), różnica wynika z zastosowania różnych zasad odliczenia straty w podatku odroczonym w zagranicznej spółce zależnej.

2.5.22.4 Nota 23.4 Efektywna stopa podatkowa

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk brutto	6 119	14 927
Stawka podatku	19%	19%
Podatek dochodowy	1 163	2 836

Podatek od trwałych różnic w opodatkowaniu	136	180
Podatek od przejściowych różnic w opodatkowaniu, na które nie utworzono aktywu na odroczony podatek dochodowy	79	27
Podatek od straty podatkowej nie podlegającej odliczeniu	331	197
Różnice w stawkach opodatkowania zagranicznych spółek zależnych	17	4
Podatek od dochodu zwolnionego spółki zależnej w SSE	108	(54)
Podatek od korekt konsolidacyjnych	(33)	59
Podatek dochodowy	1 801	3 249
Efektywna stawka podatkowa	29%	22%

2.5.23 Nota 23 Zysk na akcję

	31.12.2012	31.12.2011
Zysk netto (tys. zł)	4 318	11 678
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	42 863 637	42 863 637
Podstawowy zysk na akcję (w zł na jedną akcję)	0,10	0,27

Zysk netto na akcję został ustalony zgodnie z treścią MSR 33 „Zysk przypadający na jedną akcję”.

Na dzień 31.12.2012 - podstawowa liczba akcji obejmuje 42 863 637 akcji serii A, B, C, D, E, G

Na dzień 31.12.2011 - podstawowa liczba akcji obejmuje 42 863 637 akcji serii A, B, C, D, E, G

Na dzień 31.12.2012 - rozwodniona liczba akcji obejmuje dodatkowo planowaną emisję 304 926 akcji serii F

Na dzień 31.12.2011 - rozwodniona liczba akcji obejmuje dodatkowo planowaną emisję 304 926 akcji serii F

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Zysk na akcję na 31.12.2012 r.: $4\,318\,904,24 / 42\,863\,637 = 0,10$ zł

Zysk na akcję na 31.12.2011 r.: $11\,677\,820,49 / 42\,863\,637 = 0,27$ zł

Na dzień 31.12.2012 r. rozwodniony zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych z uwzględnieniem planowanej emisji 304 926 akcji serii F. W ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego zgodnie z uchwałą NZWA Spółki z dnia 27 października 2006 r. Spółka wyemitowała 1 285 908 imiennych warrantów subskrypcyjnych.

Za rok 2007 Spółka przydzieliła osobom uprawnionym 304 926 warrantów, natomiast za lata 2008 i 2009, z powodu niespełnienia kryteriów Programu Motywacyjnego, Spółka nie przydzieliła warrantów.

Rozwodniony zysk na akcję na 31.12.2012 r. $4\,318\,904,24 / 43\,168\,563 = 0,10$ zł

Rozwodniony zysk na akcję na 31.12.2011 r. $11\,677\,820,49 / 43\,168\,563 = 0,27$ zł

2.5.24 Nota 24 Niepewność kontynuacji działalności

Nie występuje niepewność co do kontynuowania działalności.

2.5.25 Nota 25 Transakcje z podmiotami powiązanymi

2.5.25.1 Nota 25.1 Kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Wynagrodzenia	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Jednostki z udziałem kluczowych członków kadry zarządzającej	1	1	1 375	924		
Znaczący Akcjonariusze			-	398		
Członkowie Zarządu i RN					3 418	3 522
Razem	1	1	1 375	1 322	3 418	3 522

Transakcje handlowe zawierane z podmiotami powiązanymi w zakresie kupna i sprzedaży wyrobów i usług zawierane są na zasadach rynkowych z uwzględnieniem rabatów i upustów stanowiących element polityki stosowanej wobec odbiorców hurtowych.

2.5.25.2 Nota 25.2 Kwoty rozrachunków z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania od podmiotów powiązanych	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Jednostki z udziałem kluczowych członków kadry zarządzającej			-	-
Jednostki zależne	-	-		
Znaczący akcjonariusze				
Razem	-	-	-	-

2.5.26 Nota 26 Inwestycje w jednostkach zależnych

W dniu 27 września 1999 r. Spółka w drodze nabycia objęła kontrolą ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o., wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod numerem 0000015579. Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest produkcja i sprzedaż lamp elektrycznych. W październiku 2003 r. Spółka poprzez inkorporację spółki zależnej ES Spółka z o.o. w Wilkasach objęła 100 % udziałów w ES SYSTEM Wilkasy i 100 % w ogólnej licznie głosów.

W dniu 18 maja 2007 r. ES-SYSTEM S.A. objęła 17 000 nowo utworzonych udziałów na łączną kwotę 8 500 000 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 43 726 000 zł zostało zarejestrowane w dniu 20.07.2007 r.

W dniu 3 grudnia 2007 r. ES-SYSTEM S.A. objęła 12 000 nowo utworzonych udziałów na łączną kwotę 6 000 000 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 49 726 000 zł zostało zarejestrowane w dniu 12.12.2007 r.

W dniu 21 kwietnia 2008 r. ES-SYSTEM S.A. objęła 14 000 nowo utworzonych udziałów na łączną kwotę 7 000 000 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 56 726 000 zł zostało zarejestrowane w dniu 07.05.2008 r.

W prezentowanych okresach spółka zależna podlegała konsolidacji metodą pełną.

W dniu 02 lipca 2000 r. Spółka założyła zgodnie z prawem szwedzkim spółkę ES-SYSTEM Scandinavia AB z siedzibą w Sztokholmie, obejmując kontrolą 100% udziałów i 100% w ogólnej licznie głosów. Kapitał podstawowy spółki wynosi 600 000 SEK. Przedmiotem działalności spółki jest obrót sprzętem oświetleniowym.

W dniu 17 grudnia 2007 roku nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału o kwotę 200 000 SEK. Po podwyższeniu kapitał spółki wynosi 800 000 SEK. Po zmianie wysokości kapitału ES-SYSTEM S.A. posiada w spółce zależnej 75% kapitału zakładowego i 75% udziału w ogólnej liczbie głosów, pozostałe 25% należy do udziałów mniejszości. W prezentowanych okresach spółka zależna podlegała konsolidacji metodą pełną.

W dniu 02 kwietnia 2004 r. jednostka dominująca założyła zgodnie z prawem niemieckim spółkę ES-SYSTEM Leuchten GmbH i.L. z siedzibą w Wesel, obejmując kontrolą 100% udziałów i 100% w ogólnej licznie głosów. Kapitał podstawowy spółki wynosi 25 000 EUR. Przedmiotem działalności spółki jest obrót sprzętem oświetleniowym. Spółka na dzień 2 grudnia 2008 r. została postawiona w stan likwidacji.

W dniu 19.12.2011 r. Spółka została zlikwidowana, w związku z tym na dzień 31.12.2011 r. spółka nie podlegała konsolidacji.

W dniu 20 września 2006 roku jednostka dominująca nabyła od osób fizycznych udziały w spółce ES-SYSTEM Rzeszów sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, zarejestrowanej przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział

Gospodarczy KRS pod numerem 0000117152, obejmując 100% udziałów spółki o kapitale zakładowym w wysokości 75 000 zł.

W dniu 27 kwietnia 2007 r. ES-SYSTEM S.A. objęła 3 333 (100%) nowo utworzonych udziałów na łączną kwotę 2 499 750 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 2 574 750 zł zostało zarejestrowane w dniu 11.06.2007 r.

W dniu 27 sierpnia 2007 roku ES-SYSTEM S.A. objęła w spółce zależnej ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. dodatkowo 4 454 nowo utworzonych udziałów po 750 zł każdy, zwiększając długoterminowe aktywa finansowe o kwotę 3 340 500 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 5 915 250 zł zostało zarejestrowane w dniu 27.09.2007 r.

W dniu 13 maja 2009 roku ES-SYSTEM S.A. objęła w spółce zależnej ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. dodatkowo 1 467 nowo utworzonych udziałów po 750 zł każdy, zwiększając długoterminowe aktywa finansowe o kwotę 1 100 250 zł. Podwyższenie kapitału do kwoty 7 015 500 zł zostało zarejestrowane w dniu 29.06.2009 r. Opłacenie nowo utworzonych udziałów nastąpiło w części poprzez potrącenie należności z tytułu udzielonej pożyczki w kwocie 300 000 zł oraz w gotówce w kwocie 800 250 zł.

W prezentowanych okresach spółka zależna podlegała konsolidacji metodą pełną.

W dniu 3 lipca 2009 r. Spółka utworzyła nową spółkę zależną pod nazwą ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. obejmując 100% udziałów o wartości 50 000 zł. Spółka w organizacji została zarejestrowana w dniu 27 lipca 2009 r.

W dniu 22 lipca 2009 r. podjęto uchwałę o wniesieniu przez Udziałowca dopłaty do kapitału w kwocie 2 000 000 zł.

W dniu 22 lipca 2009 r. Emitent zawarł trójstronne porozumienie ze spółką ES-SYSTEM NT i Krakowskim Parkiem Technologicznym o zaliczeniu kaucji wniesionej przez ES-SYSTEM S.A. w kwocie 1 948 449,80 tytułem rozliczenia zobowiązania wynikającego z zadeklarowanej dopłaty do kapitału na kwotę 2 000 000 zł.

W dniu 23 lipca 2009 r. podjęto uchwałę o zwrocie dopłaty do kapitału w kwocie 2 000 000 zł.

W dniu 28 lipca 2009 r. podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału nowo utworzonej spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. do kwoty 2 550 000 zł. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 6 października 2009 r.

Objęcie nowoutworzonych 25 000 udziałów nastąpiło w drodze potrącenia należności z tytułu należnego zwrotu dopłaty do kapitału oraz w gotówce w kwocie 500 000 zł.

W dniu 17 marca 2010 r. podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. do kwoty 7 550 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 50 000 udziałów zostało opłacone w dniu 18 marca 2010 r.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 28 kwietnia 2010 r.

W dniu 27 sierpnia 2010 r. podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. do kwoty 17 550 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 100 000 udziałów zostało opłacone w dniu 31 sierpnia 2010 r.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 15 października 2010 r.

W dniu 1 czerwca 2012 r. podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. do kwoty 22 550 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 50 000 udziałów zostało opłacone w dniu 1 czerwca 2012 r. na drodze umownego potrącenia wierzytelności z tytułu udzielonej jednostce zależnej pożyczki w tej samej kwocie.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 20 lipca 2012 r.

W dniu 3 października 2012 r. podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. do kwoty 24 050 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 15 000 udziałów zostało opłacone w dniu 3 października 2012 r. na drodze umownego potrącenia wierzytelności z tytułu udzielonej jednostce zależnej pożyczki w tej samej kwocie.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 12 grudnia 2012 r.

W prezentowanych okresach spółka zależna podlegała konsolidacji metodą pełną.

2.5.27 Nota 27 Instrumenty finansowe

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Kapitałowa należą kredyty bankowe, środki pieniężne i pożyczki. Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność jednostki. Grupa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które jednak powstają bezpośrednio w toku prowadzonej działalności. Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko procentowej, ryzyko walutowe oraz kredytowe.

Grupa kapitałowa nie dokonuje obrotu instrumentami finansowymi oraz nie posiada instrumentów finansowych, których wycena skutkowałaby zmianą w kapitale własnym.

Grupa Kapitałowa prowadzi sprzedaż eksportową oraz nabywa niektóre surowce niezbędne do produkcji na podstawie kontraktów denominowanych w walucie obcej. Tym samym występuje ryzyko wzrostu kosztu dostaw lub spadku przychodów ze sprzedaży realizowanej na rynkach zagranicznych.

Ryzyko kredytowe ograniczone jest przez Grupę Kapitałową poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ponadto poprzez bieżące monitorowanie stanów należności narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko nieściągalności należności nie jest znaczące.

2.5.28 Nota 28 Ryzyka

2.5.28.1 Nota 28.1.1 Ryzyko stopy procentowej - analiza zmienności

Narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko stopy procentowej dotyczy lokat bankowych, oraz kredytów.

Rok zakończony 31.12.2012	Wartość średnia w tys. PLN	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Aktywa			
Lokaty bankowe	11 729	+ 1% - 1%	117 (117)
Razem			117 (117)

Rok zakończony 31.12.2011	Wartość średnia w tys. PLN	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Aktywa			
Lokaty bankowe	9 785	+ 1% - 1%	98 (98)
Pasywa			
Kredyty inwestycyjne	-	+ 1% - 1%	- -
Kredyty w rachunku bieżącym	407	+ 1% - 1%	4 (4)
Razem			94 (94)

Do oszacowania ryzyka stopy procentowej przyjęto prognozowaną zmienność na poziomie +/- 1%. Następnie wyliczono kwotę wpływu na wynik finansowy jako iloczyn prognozowanej zmienności i wartości średniej aktywu/pasywa w roku obrotowym. Wartość średnią aktywu/pasywa ustalono jako średnią w roku obrotowym w oparciu o wartości na koniec poszczególnych miesięcy roku obrotowego.

2.5.28.2 Nota 28.1.2 Ryzyko walutowe - analiza zmienności

Narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko walutowe dotyczy środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań wyrażonych w walutach obcych.

Rok zakończony 31.12.2012	Wartość bilansowa w tys. PLN	Zwiększenie / zmniejszenie kursu w procentach	Wpływ na wynik finansowy brutto
Aktywa			
Środki pieniężne w EUR	1 584	+ 10% - 10%	158 (158)
Środki pieniężne w USD	29	+ 10% - 10%	3 (3)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w EUR	6 173	+ 10% - 10%	617 (617)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w USD	138	+ 10%	14

		- 10%	(14)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w SEK	2 111	+ 2%	42
		- 2%	(42)

Pasywa

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe w EUR	5 187	+ 10%	519
		- 10%	(519)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe w USD	323	+ 10%	32
		- 10%	(32)

Razem			283
			(283)

Rok zakończony 31.12.2011	Wartość bilansowa w tys. PLN	Zwiększenie / zmniejszenie kursu w procentach	Wpływ na wynik finansowy brutto
----------------------------------	------------------------------	---	---------------------------------

Aktywa

Środki pieniężne w EUR	1 703	+ 10%	170
		- 10%	(170)
Środki pieniężne w USD	9	+ 10%	1
		- 10%	(1)
Pożyczki udzielone w EUR	-	+ 10%	-
		- 10%	-
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w EUR	4 732	+ 10%	473
		- 10%	(473)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w USD	58	+ 10%	6
		- 10%	(6)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe w SEK	1 827	+ 2%	36
		- 2%	(36)

Pasywa

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe w EUR	5 438	+ 10%	544
		- 10%	(544)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe w USD	96	+ 10%	10
		- 10%	(10)
Razem			132
			(132)

Do oszacowania ryzyka walutowego przyjęto prognozowaną zmienność na poziomie +/- 10% dla walut EUR i USD, zaś +/- 2% dla waluty SEK w odniesieniu do średnich kursów NBP ustalonych na dzień bilansowy. Następnie wyliczono kwotę wpływu na wynik finansowy jako iloczyn prognozowanej zmienności kursu w ujęciu kwotowym oraz wartości aktywu/pasywa w walucie obcej na dzień bilansowy.

2.5.28.3 Nota 28.2.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Aktywa finansowe	Kategorie zgodnie z MSR39	Wartości bilansowe 31 grudnia 2012 r.	Wartości godziwe 31 grudnia 2012 r.
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	50 789	50 789
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	PiN	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	<u>14 638</u>	<u>14 638</u>

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	25 457	25 457
Zobowiązania z tytułu kredytów	PZFwgZK	<u>-</u>	<u>-</u>

Aktywa finansowe	Kategorie zgodnie z MSR39	Wartości bilansowe 31 grudnia 2011 r.	Wartości godziwe 31 grudnia 2011 r.
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	48 468	48 468
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	PiN	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	14 709	14 709

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK
--	---------

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	20 749	20 749
--	---------	--------	--------

Zobowiązania z tytułu kredytów	PZFwgZK	374	374
--------------------------------	---------	-----	-----

2.5.28.4 Nota 28.2.2 Pozycje przychodów, kosztów, ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres 01.01.2012 r. - 31.12.2012 r.

Aktywa finansowe	Kategorie zgodnie z MSR39	Przychody (koszty) z tytułu odsetek	Zyski straty z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ utworzenie odpisów aktualizujących	Razem
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS	-			-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	91	(367)	(519)	(795)
Należności z tytułu udzielonych pożyczek	PiN	-			-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	609	-		609
					186
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(12)	231		219
Zobowiązania z tytułu kredytów	PZFwgZK	(10)	-		(10)
					209
Razem					395

Za okres 01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.

Aktywa finansowe	Kategorie zgodnie z MSR39	Przychody (koszty) z tytułu odsetek	Zyski straty z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ utworzenie odpisów aktualizujących	Razem
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	DDS	-			-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	33	449	(240)	242

Należności z tytułu udzielonych pożyczek	PiN	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	413	-	413
				<u>655</u>

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(1)	(350)	(351)
Zobowiązania z tytułu kredytów	PZFwgZK	(17)	-	(17)
				<u>(368)</u>

Razem				287
--------------	--	--	--	------------

2.5.29 Nota 29 Informacje dotyczące segmentów działalności

2.5.29.1 Nota 29.1 Segmenty operacyjne

Spółka wyodrębnia podział na dwa segmenty sprzedaży:

- sprzedaż do odbiorców hurtowych
- sprzedaż do odbiorców inwestycyjnych.

Analiza dotycząca działalności w segmentach ogranicza się wyłącznie do ustalenia wartości zysku / straty brutto na sprzedaży. Zasady pomiaru przychodów kosztów są zbieżne z zasadami przyjętymi do sporządzenia sprawozdania finansowego.

Za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r

	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Segment I (Sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyjnych)	Pozostałe	Razem		
	59 905	109 418		169 323		169 323
Przychody od klientów zewnętrznych	59 905	109 418		169 323		169 323
Przychody z tytułu transakcji między segmentami				-		-
Przychody z tytułu odsetek				-		-
Koszty z tytułu odsetek				-		-
Amortyzacja				-		-
Inne istotne pozycje przychodów i kosztów, w tym:	40 045	70 482		110 527		110 527
- koszt własny sprzedaży towarów i usług						
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:	-	-		-		-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	19 860	38 936		58 796		58 796

Za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Segment I (Sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyj- nych)	Pozostałe	Razem		
	68 306	101 355		169 661		169 661
Przychody od klientów zewnętrznych	68 306	101 355		169 661		169 661
Przychody z tytułu transakcji między segmentami				-		-
Przychody z tytułu odsetek				-		-
Koszty z tytułu odsetek				-		-
Amortyzacja						
Inne istotne pozycje przychodów i kosztów, w tym:	49 590	56 031		105 621		105 621
- koszt własny sprzedaży towarów i usług	49 590	56 031		105 621		105 621
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:	-	-	-	-		-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	18 716	45 324		64 040		64 040

2.5.29.2 Nota 29.2 Produkty i usługi

	Za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Produkty		
Architektoniczne	64 064	71 207
Przemysłowe	27 992	31 264
Zewnętrzne	23 804	20 015
Akcesoria różne	17 058	7 046
Razem	132 918	129 532
Towary		
Architektoniczne	14 522	6 627
Przemysłowe	6 907	3 235
Zewnętrzne	5 665	6 926
Akcesoria różne	4 062	15 578
Razem	31 156	32 366
Usługi		
Budowlano- montażowe	3 785	6 341
Projektowe	462	620
Transportowe	876	742
Montaż elektroniki	-	-
Obsługa reklamacji	73	30
Pozostałe	53	30
Razem	5 249	7 763

2.5.29.3 Nota 30.3 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Spółka prowadzi analizę sprzedaży z podziałem na główne kontynenty. Wyodrębnienie aktywów związanych z poszczególnymi obszarami na podstawie dostępnych analiz nie jest możliwe.

Przychody

	Za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r	Za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 r
Polska	131 907	131 692
Obszar Unii Europejskiej	27 259	31 543
Pozostałe kraje Europy	7 384	5 162
Ameryka Północna	429	397
Ameryka Południowa	445	123
Afryka	151	143
Azja i Bliski Wschód	1 543	335
Australia i Oceania oraz Daleki Wschód	205	266
Razem	169 323	169 661

2.5.29.4 Nota 29.4 Informacje dotyczące głównych klientów

W Spółce zjawisko koncentracji sprzedaży nie występuje, obroty z żadnym z kluczowych kontrahentów nie przekroczyły 10% wartości sprzedaży ogółem.

2.5.30 Nota 30 Należności i zobowiązania warunkowe

	31.12.2012	31.12.2011
1. Należności warunkowe		
1.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		
- otrzymanych gwarancji i poręczeń		
1.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	-	-
- otrzymanych gwarancji i poręczeń	-	-
Należności warunkowe razem	-	-
2. Zobowiązania warunkowe		
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		
- udzielonych gwarancji i poręczeń		
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	2 687	5 851
- udzielonych gwarancji i poręczeń	2 687	5 851
Zobowiązania warunkowe razem	2 687	5 851

2.5.31 Nota 31 Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

Po dacie bilansu nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową Grupy Kapitałowej.

2.5.32 Nota 32. Informacje o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń osobom Kluczowej Kadry Zarządzającej Emitenta

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Emitent nie posiadał wierzytelności względem osób kluczowej kadry zarządzającej z tytułu niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń.

2.5.33 Polityka dywidend

ZWZA w dniu 9 maja 2012 r. podjęło uchwałę nr 5B o podziale zysku netto za rok 2011, przeznaczając na wypłatę dywidendy kwotę zł 4 286 363,70. Pozostała kwota 6 158 113,15 zł powiększyła kapitał zapasowy Spółki.

Realizację polityki wypłaty dywidendy z zysków osiąganych przez Spółkę w latach następnych, Zarząd ES-SYSTEM będzie warunkował zaspokojeniem zapotrzebowania Spółki na środki finansowe wynikające z realizacji programu inwestycyjnego ES-SYSTEM.

2.5.34 Postępowania sądowe i arbitrażowe

W okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się żadne postępowania przed organami administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz postępowania arbitrażowe, które miały istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność Spółki.

Jedynym postępowaniem sądowym prowadzonym przeciwko Spółce jest tocząca się sprawa z powództwa włoskiej firmy Beghelli S.p.A. przed Sądem w Bolonii – Wydział ds. własności przemysłowej i intelektualnej. W pozwie Beghelli S.p.A. zarzucił Spółce naruszenie zakazu działalności konkurencyjnej, przewidzianego w łączącej strony do dnia 20 marca 2005 r. umowie dystrybucyjnej, a także naruszenie zasad uczciwej konkurencji oraz praw ochronnych do swych znaków towarowych. Emitent kwestionuje powyższe roszczenie w całości, podnosząc zarówno zarzuty proceduralne, jak i merytoryczne, w tym zarzut braku naruszenia praw do znaków towarowych i braku naruszenia zobowiązań umownych, a w wypadku uwzględnienia roszczeń powoda – zarzut niewłaściwego oznaczenia wysokości odszkodowania.

W listopadzie 2006 roku ES-SYSTEM S.A. reprezentowana przez adwokatów: prof. avv. Anna Maria Bernini oraz avv. Maura Alessandri z kancelarii Baker&McKenzie Studio Professionale Associato z siedzibą w Bolonii złożyła odpowiedź na pozew, kwestionując w całości roszczenia powoda. W styczniu 2007 roku powód złożył kolejne pismo procesowe, na które ES-SYSTEM S.A. odpowiedziała 15 lutego 2007 roku. Powód 9 marca 2007 roku złożył kolejne pismo procesowe, na które ES-SYSTEM S.A. odpowiedziała 6 kwietnia 2007 roku. W dotychczasowych pismach strony pozostały przy swoich stanowiskach, przy czym ES-SYSTEM S.A. w każdym z pism utrzymuje, że sprawa powinna być rozstrzygana przez sąd polski, jednak decyzja w tym zakresie należy do sądu włoskiego, przed którym aktualnie toczy się postępowanie.

Sąd w Bolonii przychylając się do argumentacji przedstawionej przez pełnomocnika ES-SYSTEM S.A. zdecydował, że postępowanie będzie się toczyć zgodnie z przepisami dotychczasowych przepisów proceduralnych, a nie tak jak wnioskował powód – BEGHELLI S.p.A zgodnie z przepisami procedury szczególnej. Tym samym w zakresie tej kwestii proceduralnej Sąd całkowicie podzielił argumentację podnoszoną przez pełnomocników ES-SYSTEM S.A. Jednocześnie Sąd wyznaczył termin pierwszego posiedzenia z udziałem stron na 13 grudnia 2007 roku. Na tym posiedzeniu Sąd miał zdecydować, które z przedstawionych przez strony dowodów będą brane pod uwagę oraz wyznaczyć terminy dla przesłuchania świadków, których zeznania zdecyduje się dopuścić.

Na rozprawie 13 grudnia 2007 roku, Sąd nie zajął się merytorycznym rozpoznaniem sprawy, a jedynie poinformował strony o możliwości zawarcia ugody pozasądowej. Ponadto Sąd wyznaczył termin kolejnej rozprawy na 12 czerwca 2008 roku. W posiedzeniu tym mieliby wziąć udział przedstawiciele obu stron w celu ugodowego zakończenia sporu. Jeśli takie rozwiązanie nie zostanie osiągnięte przed najbliższym posiedzeniem Sądu, strony będą miały możliwość wypowiedzenia się, co do sporu, a Sąd zadecyduje w przedmiocie złożonych wniosków dowodowych oraz oświadczeń stron.

ES-SYSTEM S.A. podtrzymała swoje stanowisko wyrażane w dotychczasowych pismach procesowych.

W rozprawie, która odbyła się 12 czerwca 2008 roku, wzięli udział przedstawiciele obu stron postępowania. Celem rozprawy było rozpatrzenie możliwości zawarcia przez strony ugody. W trakcie rozprawy żadna ze stron nie wykluczyła takiej możliwości, pozostawiając kwestię zakresu ewentualnych ustaleń ugodowych wyznaczonym do tego przedstawicielom. Przedstawiciele ci mają spotkać się w celu ustalenia obszarów ewentualnego porozumienia i współpracy, co miałyby być podstawą ewentualnej ugody. Kolejna rozprawa została wyznaczona na 6 listopada 2008 roku.

W dniu 6 listopada 2008 roku odbyła się kolejna rozprawa. Sąd zdecydował, że proces będzie się toczył zgodnie z innymi przepisami niż wnioskowała o to strona powodowa (Beghelli SpA). Sąd ma zdecydować, czy strony będą zobowiązane ponownie złożyć wszystkie pisma wraz z wnioskami dowodowymi. Wedle pełnomocnika ES-SYSTEM S.A. taka decyzja w przedmiocie zmiany procedury postępowania spowoduje jego spowolnienie.

Kolejna rozprawa odbyła się 19 maja 2009 r. Na rozprawie byli przesłuchiwanie świadkowie powołani przez spółkę ES-SYSTEM S.A. oraz jej przedstawiciel - Prezes Zarządu Bogusław Pilszczek. Świadkowie oraz przedstawiciele przedstawili swoją wiedzę na temat faktów związanych ze sprawą. Pomimo wcześniejszych planów sądu nie zostali przesłuchani świadkowie wnioskowani przez powoda.

W dniu 3 listopada 2009 r. odbyła się rozprawa, na której przesłuchiwanie byli powołani przez firmę BEGHELLI S.p.A. dwaj świadkowie będący jej pracownikami.

11 lutego 2010 r. odbyła się kolejna rozprawa. Sąd poinformował strony, że zamierza w pierwszej kolejności wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie swojej jurysdykcji.

Kolejna rozprawa odbyła się 20 stycznia 2011 roku. Na posiedzeniu obie strony przedstawiły listę konkluzji. Sąd wyznaczył stronom termin na złożenie ostatecznego stanowiska oraz odpowiedzi na takie pismo złożone przez drugą stronę. Obie strony złożyły pisma w terminach wyznaczonych przez sąd.

W orzeczeniu tzw. wpadkowym, niekończącym całego postępowania, a rozstrzygającym o kwestii pobocznej, wydanym w dniu 28 września 2011 r. (orzeczenie zostało doręczone w październiku) Sąd rozstrzygnął kwestię swojej jurysdykcji w części dotyczącej roszczeń wynikających, w ocenie powoda, z naruszenia praw własności intelektualnej oraz nieuczciwej konkurencji. Pozew wniesiony przez BEGHELLI SpA zawierał, bowiem zarówno żądania dotyczące naruszenia tych właśnie praw i nieuczciwej konkurencji, co nie miało żadnego związku z umową, która kiedyś łączyła strony jak i żądania dotyczące naruszenia postanowień umowy (zakaz konkurencji). BEGHELLI SpA nie rozróżniał tych roszczeń i nie dokonywał podziału żądanej kwoty ze względu na kwalifikację roszczeń. Pełnomocnik ES-SYSTEM S.A. zwracał uwagę na to uchybienie i kwestionował oba roszczenia zarówno, co do zasady jak i co do wysokości. Zwracał również uwagę, że w części dotyczącej naruszeń praw własności intelektualnej i nieuczciwej konkurencji, o ile w ogóle do nich doszło, czemu od początku procesu przeczy, wyłączona jest jurysdykcja sądów włoskich, na rzecz jurysdykcji sądów polskich. Sąd w swoim ostatnim orzeczeniu podzielił ten pogląd i dalsze postępowanie nie będzie dotyczyło domniemanych, w ocenie ES-SYSTEM, naruszeń praw własności intelektualnej i nieuczciwej konkurencji, a jedynie roszczeń związanych z naruszeniem zakazu konkurencji. Sąd, biorąc pod uwagę wnioski stron wyznaczy biegłego lub biegłych, którzy ocenią czy poprzez wprowadzenie do umowy klauzuli o zakazie konkurencji doszło do naruszenia unijnego prawa w zakresie konkurencji, na co od początku procesu zwracał uwagę ES-SYSTEM S.A.

Kolejna rozprawa odbyła się dnia 27 października 2011 r. Sąd wyznaczył na niej niezależnego eksperta, którego zadaniem będzie badanie udziału rynkowego Beghelli SpA i ES-SYSTEM w zakresie spornego asortymentu (oprawy oświetlenia awaryjnego). Sąd odrzucił jednocześnie wniosek o powołanie jednego spośród dwóch ekspertów wskazanych przez Beghelli SpA.

W dniu 24 listopada 2011 r. odbyła się rozprawa, na której Sąd wyznaczył dwóch ekspertów w zakresie prawa i ekonomii. Ich zadaniem jest określenie pozycji rynkowej obu stron procesu.

Ekspert wyznaczony przez sąd przyjął od stron działających w tym przypadku z ekspertami powołanymi przez każdą z nich, ich stanowisko, dotyczące rynku relewantnego dla oprav oświetlenia awaryjnego. Ekspert stwierdził, że udział firmy Beghelli nie przekracza limitów ustanowionych przez ustawodawstwo Unii Europejskiej w zakresie umów *de minimis*. z tego względu umowa taka nie ma wpływu na naruszenie konkurencji stosownie do przepisu art. 81(1) Traktatu (Wspólnotowego). Pełnomocnik ES-SYSTEM argumentował, bowiem, że ze względu na wyłączenie w umowie łączącej strony swobodnej konkurencji naruszona zostaje zasada swobodnego przepływu towaru. Tym samym obowiązek powstrzymania się przez ES-SYSTEM od konkurowania wpływa na poziom konkurencji na rynku wspólnotowym.

Pełnomocnik ES-SYSTEM wnosił także o wyznaczenie eksperta z zakresu polskiego prawa antymonopolowego, którego zadaniem miałyby być określenie, czy wynikający z umowy zakaz konkurowania przez ES-SYSTEM z Beghelli nie naruszał obowiązującego w dacie zawarcia umowy (i w późniejszym czasie) ustawodawstwa polskiego. Zdaniem ES-SYSTEM tak właśnie było, a ponieważ właściwy do rozstrzygania sporu jest sąd włoski, z wyłączeniem jurysdykcji sądu polskiego w tym zakresie, to włoski sąd powinien wziąć w tym zakresie pod uwagę przepisy administracyjnego prawa polskiego.

Emitent podtrzymuje swoje stanowisko wyrażane w dotychczasowych pismach procesowych.

W związku z wydanym nakazem zapłaty z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie prowadzonej do sygn. akt GNC 1907/11, zasądzającym od ES-SYSTEM Rzeszów sp. z o.o. na rzecz Elewarr sp. z o.o. w Warszawie kwotę 39 144,80 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania, dnia 12 lipca 2011 r., został złożony sprzeciw od w/w nakazu zapłaty. W wyniku złożenia sprzeciwu nakaz zapłaty utracił moc, a sprawa była rozpoznawana w normalnym trybie na rozprawach (art. 505 k.p.c.).

Powód w pozwie o zapłatę zażądał od Pozwanej (ES-SYSTEM Rzeszów sp. z o.o.) zapłaty kwoty 39 144,80 zł tytułem partycypacji Pozwanej w „kosztach bieżących remontów, konserwacji, obsługi instalacji i urządzeń elektrycznych proporcjonalnie do ilości zamówionej mocy.” (zgodnie z par. 3 ust. 2 zawartej między stronami umowy). Powód zlecił i zapłacił za kapitalny remont sieci przesyłowej SN, której jest właścicielem i w związku z powyższym żąda od Pozwanej pokrycia odpowiedniej części poniesionych kosztów.

W świetle okoliczności sprawy, a w szczególności postanowień zawartej przez strony umowy, roszczenie Powoda jawi się jako całkowicie niezasadne. Strona powodowa w ocenie pełnomocnika nie tylko nie wykazała zasadności roszczenia, ale także nie mogła tego dokonać, gdyż remont zlecony przez Powoda był remontem kapitalnym, w którego kosztach Pozwana nie miała i nie ma obowiązku uczestniczyć. Powód zaprezentował w pozwie specyficzną interpretację postanowień umowy twierdząc, że „remontem bieżącym” jest każdy remont, jeżeli tylko potrzeba, która remont wymogła, była „potrzebą aktualną”. W oczywisty sposób twierdzenia Powoda nie polegają na prawdzie, a interpretacja umowy jest błędna.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty zostało dokładnie wykazane, że powództwo o zapłatę kwoty 39 144,80 zł jest bezzasadne i powinno zostać przez sąd oddalone. Na potwierdzenie niniejszego stanowiska powołane zostały odpowiednie dowody oraz dokonana została szczegółowa wykładnia postanowień umowy. Powód wytoczył powództwo o zapłatę niniejszej kwoty przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy pod sygnaturą akt V GC 634/11. Pozwana skutecznie wniosła od przedmiotowego nakazu sprzeciw zaskarżając go w całości i domagając się oddalenia powództwa. W dniu 02.03.2012 r. powołany przez sąd biegły sądowy dokonał wizji lokalnej, a w dniu 22.03.2012 r. przesłała opinię do sądu. W dniu 10.07.2012 r. odbyła się kolejna rozprawa, na której sąd przesłuchał biegłego. Kolejna rozprawa została zaplanowana na dzień 24 października 2012 r. W dniu 11 grudnia 2012 r. Sąd wydał wyrok zasądzający ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. zapłatę

na rzecz powoda ELEWARR spornej kwoty wraz z odsetkami od dnia 29.12.2010 r. do dnia zapłaty oraz zasądził na rzecz powoda koszty procesu, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowym. Do chwili obecnej kwota kosztów nie została przedstawiona.

Spółka ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o., działając przez pełnomocnika, nie podzieliła argumentacji Sądu I instancji przedstawionych w uzasadnieniu wyroku i w dniu 13.02.2013 r. złożyła apelację.

Na w/w sporne zobowiązanie Spółka ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. nie utworzyła rezerwy w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, gdyż zdaniem radcy prawnego będącego pełnomocnikiem procesowym, reprezentującym Spółkę zarówno w postępowaniu I instancji jak również w postępowaniu odwoławczym, istnieją przesłanki na zmianę niekorzystnego dla Spółki orzeczenia z dnia 11 grudnia 2012 r.

Ponadto Emitent nie jest stroną żadnego postępowania administracyjnego lub arbitrażowego.

2.5.35 Znaczące zmiany w sytuacji finansowej, ekonomicznej Emitenta

W ocenie Emitenta po dniu 31 grudnia 2012 roku nie zaszły znaczące zmiany w jego sytuacji finansowej lub pozycji handlowej.

Kraków 19.03.2013 r.

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Mirosław Butryn
Wiceprezes Zarządu

Leszek Ciupiński
Wiceprezes Zarządu

Romuald Wojtkowiak
Prezes Zarządu